Буковинський вісник

державної служби та місцевого самоврядування

Офіційна хроніка

Державне управління

Місцеве самоврядування

Наукова думка

Перепідготова та підвищення кваліфікації

Статистика, факти, події

Журнал

«БУКОВИНСЬКИЙ ВІСНИК
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ТА
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

№4 жовтень-грудень 2021 року

Засновник
Чернівецький регіональний центр
перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади,
органів місцевого самоврядування,
державних підприємств,
установ та організацій
Свідоцтво про реєстрацію
ЧЦ № 302 від 25.10.2005

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

голова: ЯРМИСТИЙ М. В., директор Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації;
заступник голови: ГАКМАН С.М., заступник директора Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації;
відповідальний секретар: ХАЛАВКА Л.В., завідувач редакції Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації
члени редакційної колегії:
БУРКУТ І.Г., доцент кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, кандидат історичних наук;
КРУГЛАШОВ А. М., професор, доктор політичних наук, завідувач кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича;
ЖИТАРЮК Н.Г., головний спеціаліст Міжрегіонального управління НАДС у Чернівецькій, Івано-Франківській та Тернопільській областях;
МАКСИМЕЦЬ Д.С., директор видавництва «БукРек», заслужений журналіст України
РОТАР Н.Ю., професор кафедри політології та державнго управління Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича, доктор політичних наук;
СКАБ М. С., професор філологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича;
СМОЛДИРЄВА Т.П., асистент кафедри журналістики філологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича;
ФІСАНОВ В.П., завідувач кафедри міжнародної інформації Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, доктор історичних наук, професор;
ХАЛАВКА Т.Б., експерт з місцевого самоврядування, розвитку громад та децентралізації, кандидат наук з державного управління;
ПАВЛЮК М. В., перший заступник голови Чернівецької обласної ради, кандидат політичних наук;

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
58001, Чернівці,
вул.Поповича, 2, 4 поверх, к.17
Тел/факс: (0372) 552903
E-mail: bukvisnyk.cv@gmail.com

Редакція зберігає за собою право скорочувати й редагувати подані текстові оригінали. Журнал може друкувати матеріали, не поділяючи думки автора. Статті не рецензуються та не повертаються. За точність наведених даних відповідають автори. Передрук матеріалів – тільки з дозволу редакції.
Періодичність виходу журналу – 4 номери на рік

№4 жовтень-грудень 2022

У номері:

Державне управління та державна служба

Олег Немчінов: Реформа оплати праці держслужбовців: Якщо Верховна Рада підтримає законопроєкт, зміни очікуються у 2024 році....3
Наталія Алюшина: Якою буде нова архітектура публічної служби України?....5
Наталія Гусак: Діяльність НСЗУ в умовах війни....8
Христина Марчук: Серед пріоритетів – інтеграція внутрішньо переміщених осіб, підтримка релокованих підприємств, розвиток економіки....14
Світлана Артенюк: Через війну проблема торгівлі людьми набуває ще більшої актуальності....19
ГУПФУ в Чернівецькій області: Для зручності клієнтів працює вебпортал електронних послуг....21

Місцеве самоврядування

Богдан Мельник: Ми хочемо, щоб молоді люди були долучені до процесів управління містом....31
Чернівецька обласна рада: Поглиблення транскордонної співпраці з Румунією....32
Представники місцевих громад Чернівецької області відвідали Сучавський повіт Румунії та ознайомилися з досвідом вирішення проблем біженців....33
Сергій Гакман: організація прийому біженців війни - румунський досвід....35
Територіальні громади Чернівецької області: Дайджест....38

Наукова думка

Фадей Яценюк: Голодомор 1932-1933 рр. – геноцид українського народу....47
Сергій Гакман: Вторгнувшись в Україну, росія порушила основи міжнародного права....51
Оксана Михайленко: Стабілізація психоемоційного стану в умовах тривоги, страху та паніки....52

Громадянське суспільство

У Бухаресті відсвяткували день української мови....54
У проєкті «Не сам на сам» кожен захід – унікальний....56
Учасники працюють над реалізацією власних проєктів – презентували результати роботи «Майстерні громадської активності для ВПО»....59
У Чернівцях зняли документальний фільм про Траяна Поповича....61

Перепідготовка та підвищення кваліфікації

Альбіна Грищенко: Підвищення кваліфікації державних службовців у 2023 році....6
Результати анкетування державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування з питань підвищення кваліфікації...62

ОЛЕГ НЕМЧІНОВ,

Міністр
Кабінету Міністрів України

РЕФОРМА ОПЛАТИ ПРАЦІ ДЕРЖСЛУЖБОВЦІВ: ЯКЩО ВЕРХОВНА РАДА ПІДТРИМАЄ ЗАКОНОПРОЄКТ, ЗМІНИ ОЧІКУЮТЬСЯ У 2024 РОЦІ

В Парламенті зареєстровано проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо впровадження єдиних підходів в оплаті праці державних службовців на основі кваліфікації посад № 8222. Про новації, які пропонуються законопроєктом, розповів Міністр Кабінету Міністрів України Олег Немчінов під час телемарафону «Єдині новини». Законопроєкт, зазначив він, стосується безпосередньо державних службовців категорії А, Б, В – тих, хто працює в центральних органах виконавчої влади, місцевих державних адміністраціях (зараз це військові адміністрації), а також в центральних органах виконавчої влади зі спеціальним статусом.

«У нас зараз в переважній більшості держслужбовців достатньо символічні посадові оклади, які не відповідають реальному розмірові заробітної плати. Ми стикаємося з ситуацію, коли для забезпечення, наприклад, виплати мінімальної заробітної плати, яка у нас зараз 6 з половиною тисяч, керівник змушений вдаватися до преміювання, і премія взагалі знівельована як такий інструмент, що дозволяє стимулювати працівника. Зараз це, фактично, перетворилося на складову заробітної плати для забезпечення належного рівня оплати праці. Це породжує існування вакансій. У нас зараз близько 30 тисяч вакансій. Це не означає, що є потреба в працівниках, це означає, що керівники на місцях для того, щоб мати фонд оплати праці, тримають ті вакансії, не заповнюють їх, функціонал перекладають на інших працівників і за рахунок цього вирівнюють їм оплату праці. Звідси за наявності маленьких окладів з'являються астрономічні, у декілька сотень процентів нарахування премій, що завжди збурює суспільство, а реально це достатньо невеликі суми для зарплати по економіці в тій чи іншій галузі.

Ми від травня 2020 року розпочали цей процес реформування оплати праці. Спочатку це був пілотний проєкт в чотирьох міністерствах з класифікацією посад, потім тривало достатньо довге обговорення, було декілька урядових комітетів, слухання, робота в рамках Національної ради з відновлення. Суть проста: ми хочемо, щоб структура оплати праці державного службовця на 70% складалася із посадового окладу, а той посадовий оклад вимірювався виконанням ним тих чи інших посадових обов'язків, які будуть затверджені в класифікаторі посад. І, умовно, щоб працівники, яка виконують однакову функцію з приблизно однаковим статусом – візьмемо, до прикладу, бухгалтера, айтівця чи юриста в

центральному органі виконавчої влади – мали приблизно однакову зарплату. Зараз у нас є диспропорції залежно від того, як, наприклад, діє внутрішній закон, що регулює умови оплати праці, як в антикорупційних чи судових органах – різниця може бути в рази. Тобто це справедливий підхід до оплати праці. Ну і, звичайно, щоб 30%, власне, були стимулюючими факторами, реальними преміями, а не такими, що вирівнюють структуру оплату праці».

Коли може запрацювати цей законопроєкт?

«Ми розраховуємо на 2024 рік, нас дуже сильно підкосила воєнний стан в Україні, тому що презентація цього законопроєкту була запланована на 24 лютого, і ми планували виносити його на наступне засідання – відповідно, на перші числа березня. Зрозуміло, що процес був припинений, відновили його тільки в рамках Нацради з відновлення, і потім за осінь було тільки декілька погоджувальних рад – достатньо важливих, за підтримки Мінфіну і наших стейкхолдерів. Загалом ми передбачаємо що зараз, після проходження у Верховній Раді, ми не встигаємо на 2023 бюджетний рік, тому якщо народні депутати підтримають цей законопроєкт, то, відповідно, імплементація його – це 2024 рік.

Буде запроваджено класифікатор посад, будуть запроваджені сім'ї посад, які визначатимуть приблизно однакові функції, і звичайно що будуть проведені перерахунки відповідно до виконання цього функціоналу. Структура оплати праці точно зміниться, тому що основне завдання – це те, щоб стабільний фонд був не менше 70%».

Довідково:

Як інформує Національне Агентство з питань державної служби, законопроєкт є важливим кроком не лише у зміні несправедливої та незрозумілої системи оплати праці держслужбовців, а й приведенні цієї системи до Європейських стандартів належного адміністрування, розроблених Програмою підтримки вдосконалення врядування та менеджменту OECD/SIGMA.

Реформа системи оплати праці державних службовців є одним із пріоритетів реформи державного управління та індикатором для членства в ЄС. До того ж, реформа передбачена Антикорупційною стратегією України до 2025 року, Стратегією реформування державного управління України на 2022-2025 роки, міститься у проекті Плану відновлення країни й низці інших стратегічних та програмних документів.

Законопроєкт пропонує наступні зміни: Чітка та прозора структура заробітної плати, де 70% становитимуть фіксовані виплати, а 30% варіативні виплати. Наразі ж, посадовий оклад в структурі заробітної плати варіюється від 24%.

Встановлення максимального розміру надбавки за вислугу років на рівні 30% від збільшеного окладу (грейду).

Встановлення розмірів грейдів на основі класифікації посад.

Робота над законопроектом тривала впродовж двох років із залученням урядових і неурядових організацій, представників профспілок, громадськості, міжнародних партнерів та інших іноземних експертів. До його обговорення мали змогу долучитися й представники громадськості в межах проведених консультацій з громадськістю (інформація розміщена у розділі «Консультації з громадськістю» на офіційному сайті НАДС).

НАТАЛІЯ АЛЮШИНА,

Голова Національного агентства України з питань державної служби

ЯКОЮ БУДЕ НОВА АРХІТЕКТУРА ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ?

Світ живе в час колосальних трансформацій. Війна стала їх каталізатором. У режимі реального часу змінюється країна і її система державної служби. Змінюємося ми всі. Війна показала, хто є хто. Вона оголила проблеми, що роками вважались другорядними та вирішувались за залишковим принципом. Це стосується і сфери публічного управління.

Війна руйнує стіну, яка раніше так чи інакше відокремлювала держслужбовців і громадян. Адже публічна служба – це, перш за все, про людей і для людей. Це – про суспільний інтерес як головний орієнтир в роботі. Звісно, рівню довіри є куди рости. Але абсолютно точно публічні службовці стають сполучною ланкою між державою і суспільством. І ставлення громадян до них є маркером довіри до всієї влади.

В умовах воєнного стану посилився запит суспільства на ефективність, якість і доброчесність роботи публічних службовців. До їхньої спроможності забезпечувати стабільність державних інституцій.

Сьогодні нам особливо потрібні фахові дискусії на впливових майданчиках. Аби краще аналізувати ситуацію і прогнозувати рух країни. Із початком війни національна система публічного адміністрування у надскладних умовах виявила фундаментальну стійкість. Однак «червоний» рівень загрози лишається. Тож маємо посилювати управлінську та інституційну спроможність.

Наразі перед публічною службою постали нові завдання, основу яких закладено у Плані заходів з післявоєнного відновлення та розвитку України.

Отримання Україною статусу кандидата на членство в ЄС є стимулом до рестарту публічної служби. Із запровадженням нового функціоналу і компетенцій. Зі зміною мислення, відмовою від шаблонів, виходом за звичні рамки.

Фокус руху – у бік спрощення, оптимізації, відмови від зайвої бюрократії. Ці процеси вимагають перегляду функцій, поглибленого аналізу діяльності та результативності. Із урахуванням кращих міжнародних практик.

І головне – у новій публічній службі не має бути місця кулуарним рішенням за зачиненими дверима. Все, що її стосується, – це завжди прозорість, відкритість та підзвітність.

Маємо разом сформувати соціально орієнтовану, сервісну модель публічної служби – із належною якістю державних послуг, із цінностями, близькими громадянському суспільству і європейському вибору народу України.

Це – одна з ключових передумов реалізації прагнень України до економічної інтеграції та політичної асоціації з ЄС. Попри війну, Україна впроваджує європейські тренди

державного управління.

Оптимізація державного апарату, зростання мовних компетентностей, інклюзивність, гендерна культура, інноваційні підходи, цифровізація, якісне надання послуг… Усе це – архітектурний дизайн нової моделі публічної служби, яку створює в Україні НАДС разом із усіма стейкхолдерами, зокрема, з міжнародними партнерами.

Нам важливо вивчати досвід країн, що впроваджували кейси післявоєнних реконструкцій. Зокрема, в системі державного управління. Врахування актуальних та успішних міжнародних практик допоможе нам визначити пріоритети, прорахувати темп й етапність ключових трансформацій на державній службі України.

Натомість міжнародним колегам цікавий досвід України щодо збереження стійкості та керованості державної служби в умовах війни та часткової окупації. Багато хто вважає український кейс унікальним. Адже масштаби агресії Росії становлять глобальну загрозу.

Переконана, що у дискусіях згенеруємо міцність і стійкість національної системи публічного адміністрування. Все буде Україна!

Джерело: Авторський блог Н.Алюшиної на сайті https://lb.ua/

АЛЬБІНА ГРИЩЕНКО,

заступниця директора Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації

ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЛЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У 2023 РОЦІ

Як і в цьому, так і в наступному році ми будемо навчатися за загальними і за спеціальними програмами. Загальні – це ті програми, що відповідають напрямкам навчання державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів, які визначило Національне Агентство з питань державної служби на відповідний рік. Це, зокрема, такі теми як європейська та євроатлантична інтеграція, детенізація доходів, управління персоналом, управління змінами, опір та прийняття змін тощо. Такі програми наші викладачі складають, оформлюють і ми направляємо їх до Національного агентства з питань державної служби на акредитацію.

На відміну від загальних спеціальні програми стосуються виконання тільки функціональних обов'язків державними службовцями та посадовими особами органів місцевого самоврядування – суто те, що відповідає їх посадовим інструкціям. Зважаючи на те, що наша область невелика, ми маємо всього три районні і обласну державну адміністрацію, набрати повну групу за тим чи іншим фахом, відповідно до функціональних обов'язків, буде майже неможливо. Саме тому потрібно міркувати над тим, як зробити цей процес ефективнішим: об'єднувати теми чи давати спеціальні теми загального спрямування відповідно до типових характеристик головних спеціалістів, начальників відділів та ін., щоб спеціальні програми все ж працювали.

Спеціальні програми будуть торкатися професійних компетентностей, тому працівникам кадрових служб при написанні індивідуальних програм потрібно буде конкретизувати, з яких саме питань потрібне підвищення кваліфікації – економічних, фінансових, соціальної роботи тощо, щоб ми могли запланувати відповідні тематичні семінари. Тому в наступному році пропонуємо записувати не назву теми в індивідуальних програмах, а назву напрямку – завдяки цьому у нас буде більша маневровість і ми зможемо підготувати за цим напрямком 3-4 теми.

Щодо форм навчання, то ми дуже сподіваємося, що у 2023 році відновлюватися очна форма навчання, що дасть можливість не тільки надавати професійні знання, але і вміння і навички, які впливатимуть на покращення виконання службовцями своїх функціональних обов'язків. Буде проводитися навчання в режимі онлайн. В цьому році Чернівецький центр підвищення кваліфікації крім онлайн-навчання запровадив ще дистанційне асинхронне навчання. Ми розробили 10 навчальних програм, за якими кожен службовець відповідно до своєї індивідуальної програми може пройти підвищення кваліфікації самостійно. Для цього він має подати заявку, ми його оформляємо як слухача і він самостійно вивчає цю тему. Ми, у свою чергу, відслідковуємо порядок проходження слухачем програми. Ця форма добра тим, тому що службовець може навчатися у будь-який зручний для себе час – вдома чи на робочому місці. Якщо людина самостійно пройшла навчання, вона отримує сертифікат.

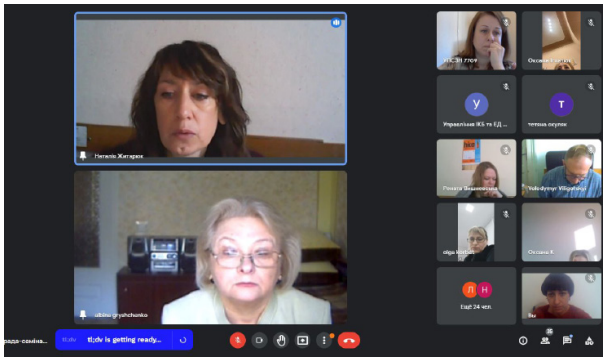
Всі програми для асинхронного навчання у нас мають 0,5 кредиту. Зазначу, що у нас будуть програми 0,3 кредиту, 0,4, 0,5, 0,6 кредиту і 1 кредит. 0,1 кредиту – це буде самостійна робота. Слухач матиме вибір: чи набрати 0,9 кредиту за трьома темами, чи вивчити одну тему більш поглиблено. За кількістю годин навчання однакове. З метою підвищення якості навчання розробляємо програми, за якими буде проводитися контроль знань у тій чи іншій формі.

Наступного року ми плануємо перейти на реєстрацію наших слухачів через Портал знань. Це є вимогою НАДС, щоб мати можливість відслідковувати кількість слухачів та бачити роботу центрів підвищення кваліфікації. На мій погляд, це нововведення дещо ускладнюватиме роботу кадровикам, адже буде важко контролювати поточне проходження працівниками підвищення кваліфікації. Окрім того, ми уже не будемо видавати сертифікати, тому працівникам кадрових служб буде потрібно через Портал знань відшуковувати своїх слухачів і фіксувати в себе, скільки кредитів набрала та чи інша людина.

Крім наших напрямків роботи і крім внутрішніх рекомендацій ми надішлемо учасникам навчального процесу ще додаткові матеріали, які допоможуть перейти на нову форму організації підвищення кваліфікації.

Також ми повинні націлювати посадовців, що підвищувати кваліфікацію вони повинні починати уже з лютого, тоді вони матимуть можливість вибирати між темами, ми, у свою чергу, зможемо складати різні теми і формувати групи.

Вже в листопаді 2022 року центр надішле в органи державної влади та місцевого самоврядування листи для вивчення потреб. Відповідно до них будемо складати і затверджувати план-графік на наступний рік. Хочу наголосити, що цей план-графік не є остаточний, ми вносимо зміни відповідно до тих умов, в яких знаходимося. Будемо сподіватися, що 2023 буде мирним і цих змін не буде багато.

НАТАЛІЯ ГУСАК,

голова Національної служби здоров'я України

ДІЯЛЬНІСТЬ НСЗУ: РОБОТА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА БЛЕКАУТУ, КОНТРАКТУВАННЯ, НОВІ ПАКЕТИ ПОСЛУГ, МЕДИЧНА ДОПОМОГА ВЕТЕРАНАМ

Про низку питань, пов'язаних з роботою під час війни, зміною підходів до управління в медичних закладах, а також про нові програми та пакети послуг голова Національної служби здоров'я України Наталія Гусак розповіла в інтерв'ю для каналу Катерини Булавінової (ЮНІСЕФ).

Які питання сьогодні на порядку денному в Національної служби здоров'я України?

Незважаючи ні на що, Національна служба здоров'я України працює чітко за своїм графіком, і наразі листопад-грудень у взаємовідносинах між надавачами і Національною службою здоров'я України – це «гаряча» пора контрактування. Ми проводимо доконкрактування на 2022 рік, зокрема готові доконтрактовувати надавачів послуг на новий пакет стаціонарної реабілітації. Одночасно з цим активно проводиться контрактування на 2023 рік – вже почали контрактуватися, надавати пропозиції заклади первинної ланки, екстрена допомога. Звертаюся до всіх надавачів: слідкуйте за новинами НСЗУ, за офіційним листуванням, тому що іноді може не бути зв'язку, що не дозволятиме зробити оголошення на офіційних сторінках НСЗУ, але ми точно вас повідомимо – і офіційно листом на електронну пошту, і через регіональні департаменти щодо контрактування всіх інших напрямків, які будуть діяти у 2023 році. І я більше ніж впевнена, що надавачі послуг вже готові до контрактування, тому що від вересня ми спільно з ними працюємо над окремими моментами щодо кадрового забезпечення, щодо упорядкування всіх юридичних документів тощо, що дозволить дуже спокійно пройти механізм контрактування на 2023 рік.

Чи будуть відмови у контрактуванні?

Будемо дуже багато переформатовувати наших взаємовідносин з окремими надавачами послуг. До прикладу, надавачів, які контрактувалися велику кількість років на один-єдиний пакет, наприклад, амбулаторну допомогу, ми готові контрактувати у 2023 році виключно на три місяці. Також у нас і далі будуть продовжувати діяти норми щодо мінімальної кількості послуг, які має надавати надавач для того, щоб бути законтрактованим у 2023 році, зокрема за такими напрямками як пологи, інфаркт, інсульт, неонатальна медична допомога, тому що це пріоритетні напрямки. І ця кількість послуг дуже пов'язана з тим, яку якість цієї послуги може запропонувати надавач. Тому надавачам, які бажають законтрактуватися, умовно, на інсульт, інфаркт чи пологи і не виконуватимуть мінімальної кількості послуг, які

ми визначимо, ми будемо відмовляти.

Будемо, звичайно, відмовляти і надавачам, які не виконують вимоги Національної служби здоров'я України. І я, знову ж таки, звертаюся до всіх надавачів, що на сторінці Національної служби здоров'я України можна ознайомитися з вимогами щодо більшості пакетів на контрактування. Важливо наразі перевірити, щоб були актуальними дані щодо кількості персоналу, ми від вересня комунікуємо, щоб були приведені до ладу всі юридичні документи – ліцензії, документи про доступність будівель, про наявність того чи іншого обладнання, і керівникам закладів це абсолютно нескладно зробити, щоб контрактування прийшло дуже швидко і ефективно.

Коли будуть ще приймати пропозиції за новим пакетом «Супровід і лікування дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги»?

Я хочу всіх надавачів, які надають первинну медичну допомогу і які зацікавлені в контрактуванні за новим пакетом, запевнити, що контрактування на цей пакет продовжується у 2023 році. Незабаром буде відкрито оголошення, яке не матиме кінцевого терміну, і в 2023 році будемо щомісячно до контактувати на цей пакет. Для нас важливо, щоб якомога більше кількість лікарів первинної ланки і медсестри первинної ланки пройшли таке навчання і поглибили свої знання в рамках того, щоб діагностувати своєчасно певні психологічні розлади і мати розуміння, як можна покращити взаємодію з лікарями спеціалізованої ланки саме в цьому напрямку.

Які ще є нові пакети?

З нових, як уже зазначалося, це супровід на первинній ланці допомозі, також комплексна реабілітація в стаціонарних умовах – це те що ми доконтрактовуємо у 2022 році, але одночасно з цим всі пакети продовжують свою дію у 2023 році. У 2023 році ми пропонуватимемо особливе контрактування для двох територій. По-перше, для надавачів, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях – ми їх будемо контактувати на так званий пакет збереження кадрового потенціалу і будемо виплачувати сталу заробітну плату. На територіях активних бойових дій пропонуватимемо контрактуватися на так званої пакет «Готовність до реагування», тобто готовність щодо надання медичної допомоги в будь-яких умовах, особливо в тих, в яких вони зараз наразі працюють, і цей пакет буде включати фактично чотири напрямки медичної допомоги: хірургія, стаціонарна медична допомога, амбулаторна медична допомога, психіатрична допомога, окрім того, ще один напрямок – це супровід і лікування людей з туберкульозом.

Надання медичної допомоги в умовах блекауту.

Щодо готовності надання, то свого часу, близько півтора роки тому, була велика кількість нарікань на Національну службу здоров'я України, коли для окремих пакетів, які стосувалися хірургії, стаціонарної медичної допомоги при інфаркті, інсульті і декількох інших пакетів, які належать більше до спеціалізованої медичної допомоги, запровадили можливість контрактування виключно тоді, коли надавач підтвердить наявність автономного джерела живлення з автоматичним перемикачем. Однак дуже добре, що тоді ця вимога була, тому що більша кількість надавачів отримала можливість за допомогою генераторів (хоча б найменшої потужності) забезпечити зараз надання безперебійної медичної допомоги.

Щодо оплати, то тут все це дуже зрозуміло. Ми трішки вже відійшли від березня, квітня і лютого, але я прошу всіх лікарів звернути увагу, що ми не відміняли норми щодо можливості виписки поряд з електронним направленням і паперових направлень, ми не відміняли норми щодо паперових рецептів із застосування рецептів електронних, і також зверніть увагу, що дані, які вносяться в

електронну систему охорони здоров'я щодо наданих послуг або пролікованих випадків, можна також не вносити день в день а тоді, коли є можливість це зробити. Хочу запевнити всіх наших надавачів, що Національна служба здоров'я України як у найскладніші часи початку широкомасштабного вторгнення, так само і в період можливого повного блекауту завжди залишиться партнером. Ми будемо дбати за те, щоб своєчасно оплачувати звіти, єдине про що я хочу попросити головних лікарів – це організуватися, тому що в будь-якому випадку НСЗУ буде розміщуватися і працювати по певних пунктах, ми постійно буде мати доступ до вас і так само до обробки ваших звітів, і необхідно, щоб ви своєчасно знаходили час для підписання самих звітів, на основі яких ми будемо здійснювати відповідні платежі через органи державного казначейства.

Що є нового в програмі «Доступні ліки»?

У програмі «Доступні ліки» вже в цьому році є два нові напрямки: для лікування хронічних обструктивних захворювань легень і хвороби Паркінсона. І ми також вже готуємося дуже активно до 2023 року, тому що маємо амбітні плани щодо запуску двох нових напрямків. Перший – це імуносупресія, і зараз ми активно ведемо діалог з Міністерством охорони здоров'я та іншими зацікавленими сторонами, тому що вже з першого січня хочемо запускати імуносупресію в «Доступні ліки». І другий напрям – це безкоштовне надання з першого липня тест-смужок. Впевнена, що зробимо все можливе і неможливе для того, щоб встигнути. І також у 2023 році плануємо перевести у програму «Доступні ліки» знеболювальні, які також дуже потрібні пацієнтам.

Які відносини із закладами на окупованих територіях?

Є різні ситуації. Є ситуації, коли окремі заклади відключені від електронної системи охорони здоров'я. Їх небагато, близько сотні, але ситуація змінюється кожного дня. І в більшості закладів, коли населені пункти виходять з окупації, ми в перші дні відновлюємо доступ до електронної системи охорони здоров'я. Ми бачимо тих, хто працює з електронною системою, бачимо, що вони не перестають наповнювати її – це все ми фіксуємо. Якщо говорити про звіти і про наші партнерські відносини в рамках договорів, то більшість керівників, навіть всі, підписують звіти, виконують всю ту частину, яку зобов'язані виконувати відповідно до договору.

Які є нові курси в академії НСЗУ?

До кінця листопада очікуємо курс з бізнес-партнерами, який буде стосуватися надання психологічної допомоги на первинній ланці, також ми оновили курс щодо електронних рецептів, є курс, присвячений веденню на первинній ланці пацієнтів, хворих на туберкульоз. У нас відбулася зустріч з центрами Міністерства охорони здоров'я, які займаються БПР (безперервний розвиток – ред.), і наразі теж будемо вносити зміни в постанову, для того щоб бюджетна організація також мала можливість не сплачувати за курси.

Чи плануються якісь окремі послуги чи окремий підхід у наданні медичних послуг ветеранам?

По-перше, програми медичних гарантій у сфері охорони здоров'я діють для всіх однаково. Для нас важливо гарантувати всім безкоштовну, безоплатну, якісну і доступну медицину. Ми розуміємо, що для такої категорії населення як ветерани будуть трохи інші потреби, попит на медичну послугу буде специфічний. Насамперед це попит на реабілітацію, тому ми посилили напрям реабілітації в програмі медичних гарантій на наступний рік з підвищеним тарифом, з оплатою за фактично надані послуги не за глобальним бюджетом, що дуже важливо, і з суворішими вимогами до пакету. Якщо раніше реабілітацією вважався пакет, який

можна було отримати виключно як додатковий фінансовий ресурс для того, щоб лікарня мала змогу виплачувати зарплати, то зараз цей пакет є пріоритетним, а вимоги його серйозними.

Ми також розуміємо, що ветерани потребуватимуть психологічної допомоги, реабілітації, тому в пакеті реабілітації стає можливим виконання декількох видів реабілітації одночасно, зокрема і психологічної. Ми розуміємо, що ветеран має мати доступ до ліків, і тут програма «Доступні ліки» також допоможе. Спільно з Міністерством ветеранів ми зараз піднімемо перелік ліків, які гарантуються постановою КМУ №1303 як безоплатні, як вони перегукуються з ліками, які є за програмою «Доступні ліки», і ще раз комунікуватимемо з лікарями первинної допомоги, щоб вони розуміли, що тут має бути взаємозамінність. Як ми бачимо, у ветеранів буде також попит на стоматологічну допомогу, тому переформатовуємо підходи до стоматологічної допомоги у 2023 році. Одночасно з цим ми з Міністерством ветеранів розуміємо, що програма медичних гарантій не може покрити все, тому вони можуть допомогти своїми програмами, і зараз ми над цим працюємо.

Що б Ви хотіли сказати управлінцям, дивлячись на результати їх роботи? Що Вас дратує?

Мене дратує перенесення відповідальності. Насправді дуже хотілося б, щоб управлінці відчували свої лідерські позиції, розуміли, що відповідальність виключно на них, а не на комусь іншому. Кожен управлінець має бути лідером, принаймні, для свого колективу і для засновника, який делегує його на цю посаду.

Друге, що мене дратує – це існування думки, що конкуренція наразі має вестися не за пацієнтів в частині саме якісного надання медичної допомоги і в частині формування в себе закладів пацієнтоорієнтованої системи, а конкуренція має відбуватися за пакети НСЗУ. Бездумно набирається персонал, не проводиться аналіз, наскільки цей напрям буде самоокупний в закладі, наскільки взагалі заклад спроможний надавати цю медичну допомогу, чи люди мають практичний досвід у наданні цієї медичної допомоги при такі цілкості пацієнтів. В нас неправильно вибудувана система конкуренції, мені хотілося б, щоб почали вибудовуватися якісь горизонтальні зв'язки, щоб ми, принаймні, побачили один одного, побачили помилки і успіхи один одного.

А щодо прийняття самих управлінських рішень, то за цей час, поки ми активно готувалися до віддачі аналітики, то побачили достатньо прикладів неефективного управління, коли, наприклад, маємо керівника, який не виплачує три місяці заробітну плату лікарям, не купляє лікарські засоби, при цьому, умовно, виплачує, всій адміністрації заробітну плату, закуповує чергове медобладнання, яке абсолютно непотрібне закладу, і потім каже, що в усьому винні засновник і НСЗУ. Мені здається, що це просто відчуття безвідповідальності, безкарності в якихось моментах і відчуття того, що воно так буде завжди. Я зустрічалася з асоціаціями громад різних міст, територіальних громад і говорили про відповідальність засновника. Ми вперше надіслали усім матеріали в розрізі кожного закладу і кожен засновник, якщо йому це цікаво, міг подивитися, як здійснюється керівництво його закладом, які послуги надаються, кількість цих послуг, яка зарплата нараховується, скільки ліків закуплених і який захист відчуває людина в громаді, яка звертається в лікарню щодо безоплатності надання їй медичної допомоги. І зараз ми плануємо з командою НСЗУ також навчання для засновників, щоб вони розуміли і дивилися під іншим кутом зору на таких керівників.

Чи буде проводитися оптимізація у зв'язку із зменшенням кількості пацієнтів?

Ми запропонували інші підходи на наступний рік щодо гарантування заробітної плати в рамках навантаження на лікарні за основними видами послуг. З Міністерством охорони

здоров'я ми зібрали всіх керівників департаментів і розрахували повністю по всіх лікарнях, які мають контракт з НСЗУ, в розрізі кожного району України, і показали, яка роль кожного закладу в районі за кількістю послуг і чому він не є рентабельний. Що означає зараз рентабельний? Я б не хотіла говорити виключно фінансовими показниками, тому що нерентабельна лікарня – це, насамперед, така, де пацієнт не може отримати якісну медичну допомогу, лікарня, яка не може заробити навіть на виплату заробітної плати. Якщо медичний працівник три місяці не отримує заробітну платню, то яким чином він буде мотивованим? Якщо, умовно, керівник в цей час не може податися навіть на 49 пакет, тому що йому байдуже – у нас є і такі приклади. Якщо, умовно, цій лікарні вистачає покрити заробітну плату, то що вони нададуть пацієнту з безкоштовної діагностики чи безкоштовних ліків, які гарантовані так само НСЗУ? Тому ми на наступний рік чітко показали, що в цьому закладі не можемо покривати заробітну плату саме в такому обсязі, тому що тоді наш пацієнт лишиться без ліків, без безкоштовної діагностики, і ви, засновники і керівники, повинні подумати, яким чином маєте використати фінансовий ресурс для того, щоб мотивувати найкращих працівників і одночасно закуповувати у повному обсязі ліки, гарантовані державою, та надавати, відповідно, безкоштовні діагностичні послуги.

Тому я сподіваюся, що найближчим часом уряд прийме відповідні зміни. До прикладу, пакету 49 щодо збереження кадрового потенціалу на наступний рік не буде. Просто коли ми готували певні аналітичні матеріали до такої зустрічі, то я показувала, що вже впродовж 4 років держава, фактично, підтримує велику кількість закладів, керівники яких які просто не вміють ними управляти. Тому що у нас є яскраві приклади ефективного управління. Наприклад, в Полтаві була дитяча лікарня, яка була абсолютно неспроможною надавати повний обсяг безкоштовних медичних послуг, мала заборгованість, і коли її об'єднали з обласною клінічною лікарнею, оптимізували певний штат, який не впливав на медичний персонал, пацієнт виграв, тому що з'явилися додаткові послуги, працівники стали мотивовані – і таких прикладів є багато.

Які виклики у Вас як управлінця?

По-перше, ми розуміємо, що нестабільними є умови роботи через відключення електроенергії, зв'язку, однак наразі ми спільно робимо все, щоб НСЗУ працювало безперебійно. Безумовно що викликом наразі є організація в таких умовах контрактування всіх надавачів. І в таких складних умовах я вдячна усім державним службовцям, які працюють в НСЗУ і в ці складні часи повною мірою віддаються своїй роботі, адже розумію, що кожен з них в тій чи іншій ситуації міг би вибрати себе і свою родину. Для мене важливо зберегти працівників, які дозволять ці виклики, які наразі є, пройти абсолютно достойно.

НАДЗВИЧАЙНИЙ І ПОВНОВАЖНИЙ ПОСОЛ КАНАДИ В УКРАЇНІ ЛАРИСА ҐАЛАДЗА ЗУСТРІЛАСЯ З КЕРІВНИЦТВОМ ОБЛАСТІ

Канада не може не допомагати Україні, адже ми чітко розуміємо, що росія – це ворог та загроза для всього світу. Це під час зустрічі з начальником Чернівецької ОВА Русланом Запаранюком сказала Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Лариса Ґаладза. Вони обговорили вектори співпраці/розвитку задля ефективної допомоги Україні в боротьбі з росією. «Я дуже вдячний за те, що Канада всіляко підтримує та допомагає Україні протистояти ворогу. Для нас важливо, аби цивілізований світ чітко розумів, що росія – це країна-терорист, яку необхідно якнайшвидше зупинити», – зазначив Руслан Запаранюк. Також на зустрічі був присутній перший заступник голови Чернівецької обласної ради Микола Гуйтор. Зокрема, мова йшла про допомогу ВПО, які постраждали внаслідок агресії рф, потреби країни й регіону та співпрацю області з міжнародними організаціями.«Ми працюємо, аби підтримати вашу країну та український народ у цій боротьбі. Канада докладе всіх зусиль, аби Україна здобула перемогу», – сказала Лариса Ґаладза.

Джерело: https://bukoda.gov.ua/news/ruslan-zaparanyuk-zustrivsya-z-nadzvichajnim-i-povnovazhnim-poslom-kanadi-v-ukrayini-larisoyu-galadzoyu

ДЕНИС ШМИГАЛЬ ВІДВІДАВ З РОБОЧИМ ВІЗИТОМ ЧЕРНІВЕЦЬКУ ОБЛАСТЬ

Під час робочої поїздки в Чернівецьку область 10 листопада Прем'єр-міністр Денис Шмигаль ознайомився з діяльністю виробництва, яке виграло грант у розмірі 8 млн грн за напрямком «Новий рівень» у межах програми єРобота.

Згідно з умовами, ці кошти підприємство використає для закупівлі спеціального обладнання, яке допоможе закрити весь цикл виробництва готової продукції. Це дасть можливість зменшити її собівартість, менше залежати від імпорту та створити нові робочі місця.

Прем'єр-міністр закликав громадян і бізнес подавати заявки на безповоротні гранти за програмою єРобота, щоб започаткувати або розширити свою справу, створювати робочі місця та підтримувати економіку України.

Джерело: https://www.kmu.gov.ua/news/premyer-ministr-vidvidav-pidpriyemstvo-v-cherniveckij-oblasti-yake-vigralo-grant-za-programoyu-yerobota

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРИ УКРАЇНИ ТА РУМУНІЇ ВІДКРИЛИ НОВИЙ ПУНКТ ПРОПУСКУ НА СПІЛЬНОМУ КОРДОНІ

Новий пункт пропуску «Красноїльськ — Вікову де Сус» офіційно відкрили Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль та Прем'єр-міністр Румунії Ніколає Чуке під час спільного візиту на українсько-румунський кордон 10 листопада.

Пункт пропуску має розвантажити МАПП «Порубне – Сірет», через який пролягає дорога до європейських портів. Він надважливий для українських експортерів і альтернативи проїзду з України до Румунії для вантажного транспорту досі не було. Інші пункти пропуску на українсько-румунській ділянці кордону не призначені для проїзду вантажівок.

Сам МАПП «Красноїльськ – Вікову де Сус» спершу теж проєктувався як пункт пропуску для пішоходів і легкового транспорту. Однак спільно з румунською стороною було ухвалено рішення, що він працюватиме і для проїзду вантажівок. Спершу через «Красноїльськ» пропускатимуть лише порожні автівки. Надалі планують дозволити проїзд вантажівок, які експортуватимуть товари з України.

Наразі там капітально відремонтували понад 7 кілометрів дороги, яка веде до МАПП «Красноїльськ», облаштували територію та робочі місця для представників усіх служб, а також змонтували системи освітлення та зв'язку, встановили обладнання, необхідне для функціонування пункту пропуску.

«Після 24 лютого західний напрямок став ключовим для України. Тому розширення його пропускної здатності є одним із пріоритетних завдань для нашого Уряду. Розвиток прикордонної інфраструктури дає нам змогу наростити експорт до ЄС, збільшити обсяги допомоги та інтенсивність економічної співпраці з партнерами», — відзначив Денис Шмигаль.

Як повідомив Прем'єр-міністр України, «Красноїльськ — Вікову де Сус» став першим з 1998 року пунктом пропуску, збудованим з нуля. За його словами, у майбутньому планується запуск й інших пунктів пропуску на кордоні з Румунією: «На цьому не зупиняємося. Працюємо далі задля перемоги».

Джерело: https://www.kmu.gov.ua/news/premyer-ministri-ukrayini-ta-rumuniyi-vidkrili-novij-punkt-propusku-na-spilnomu-kordoni

ХРИСТИНА МАРЧУК,

заступник директора Департаменту регіонального розвитку Чернівецької ОВА, начальник управління з питань місцевого самоврядування та розвитку туризм

СЕРЕД ПРІОРИТЕТІВ – ІНТЕГРАЦІЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ, ПІДТРИМКА РЕЛОКОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ, РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Які зміни принесла повномасштабна війна в роботу управління?

Після повномасштабного вторгнення всі зрозуміли, що ситуація кардинально змінюється, з'являються нові обставини і нові виклики. Вже тоді почався великий потік людей, переміщених з територій бойових дій, ми вже мали затори на кордонах, наплив у закладах тимчасового перебування.

В обласній адміністрації було створено координаційний штаб, наше управління почало займатися питанням розміщення внутрішньо переміщених осіб, була відкрита гаряча лінія для тих, хто прибуває. Ми одразу почали моніторити заклади на наявність вільних місць, щоб мати змогу розселювати людей. В першу чергу це були заклади обласного підпорядкування – гуртожитки закладів вищої, професійно-технічної освіти, школи-інтернати. Департамент соціального захисту ОВА почав розгортати додаткові місця в своїх інституційних закладах, адже в область евакуювалися цілі колективи з своїми підопічними, - це дитячі будинки, заклади для людей похилого віку і людей з інвалідністю з Миколаєва, Чернігова, Харкова, Херсона.

Безпосередньо наше управління працювало з громадами, визначали заклади, де будемо розміщувати людей, адже за добу надходило по кількасот дзвінків. Було вирішено розгортати місця для поселення насамперед на базі шкіл та садочків, тому що, по-перше, на той період вони ще працювали в дистанційному режимі, по-друге, ці заклади найбільш придатні для проживання, адже там є харчоблоки, де можна готувати їжу, системи опалення, водопостачання та водовідведення, санвузли тощо. При цьому розглядали для розміщення людей також будинки культури, ФАПи, амбулаторії. Тобто по суті інвентаризувати всі комунальні заклади та установи, в яких могли бути вільні приміщення, придатні для проживання внутрішньо переміщених осіб. Була сформована база таких закладів, яку працівники громад щодня заповнювали на наявність вільних та зайнятих місць. Чергові на «гарячій лінії» використовували цю базу для направлення людей на поселення. Якщо люди вже були в Чернівцях, намагалися їх поселити в обласних чи міських комунальних закладах, якщо вони ще перебували в дорозі, то пропонували населені пункти відповідно до напрямку їх руху. Хотин, Недобоївці, Клішківці – якщо це житомирська траса, Сокирянщина, Кельменеччина – якщо люди їхали з боку Новодністровська. Направляли і в гірські райони. Тобто намагалися рівномірно розмістити ВПО в громадах області, щоб уникнути перевантаження міських громад.

Також щодня працівники відділу туризму моніторили всі готелі та інші приватні колективні заклади розміщення на наявність вільних місць, адже серед тих, хто телефонував на «гарячу лінію» були люди, готові платити за проживання. Працівники ОВА чергували на «гарячій лінії», таким чином вона працювала цілодобово. Паралельно з пошуком вільних закладів для розміщення, формували статистику, скільки людей заїхало в область, якого віку, категорії цих людей. Було важливо знати кількість дітей, пенсіонерів, людей з інвалідністю, щоб враховувати їхні потреби у закладах компактного проживання.

З перших днів війни в області почало працювати багато міжнародних організацій, фондів, з якими ми щодня мали зустрічі. Найбільші з них – Міжнародна організація з міграції (МОМ), Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН), ACTED, а також національні благодійні фонди та громадські організації. В область перемістилися також проєкти, які раніше працювали з внутрішньо переміщеними особами в Донецькій та Луганській областях. Вони вже мали досвід соціальної, психологічної роботи з ВПО, тому ми налагодили з ними тісну співпрацю та обмін інформацією. Загалом ми намагалися в адміністрації скоординувати всіх, хто був готовий надавати допомогу ВПО, щоб одразу скеровувати людей, які дзвонили на гарячу лінію, до тих організацій, які могли надати їм цільову допомогу.

Для збору статистичних даних було розроблено звітні таблиці, куди громади щодня вписують інформацію щодо кількості переміщених людей, їх розселення. Ситуацію моніторимо і аналізуємо постійно.

До прикладу, зараз ми прийняли більше 107 тисяч внутрішньо переміщених осіб, з них 7,5% проживають у колективних закладах – це готелі, садиби і безкоштовні прихистки. Приблизно 6,5% розміщені в комунальних закладах обласного підпорядкування, комунальних закладах громад. Левова частка внутрішньо переміщених осіб мешкає у приватному секторі – це 86%.

Держава розробила механізми підтримки і заохочення власників індивідуальних будинків, які готові в себе прихистити ВПО. Є постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 2022 р. №333, яка компенсує людям витрати на проживання внутрішньо переміщених осіб, є постанова КМУ від 11 березня 2022 р. №261, яка компенсує комунальним закладам витрати на комунальні послуги. 16 вересня у цю постанову внесли зміни, і тепер право на компенсацію з державного бюджету мають також приватні заклади, юридичні та фізичні особи, які створили у себе прихистки. Це мотивація для них продовжувати розміщувати у себе внутрішньо переміщених осіб, бо люди прибувають далі. Насуваються холоди і ми відчуваємо пожвавлення переміщення. Якщо впродовж липня-вересня був спад, то зараз ми маємо більше добових дзвінків на гарячу лінію, більше людей звертаються за поселенням, тому готуємо заклади до зимового періоду.

Окрім нових навантажень залишається і та робота, яка здійснювалася раніше. Як вдається впоратися з усіма завданнями?

Департамент регіонального розвитку має три управління: соціально-економічного розвитку, інвестицій та зовнішньоекономічної діяльності, а також розвитку місцевого самоврядування і туризму.

Державні та обласні програми, які вів наш Департамент, з перших днів війни були призупинені. Програми із розвитку туризму, малого й середнього підприємництва, соціально-економічного розвитку, які ми виконували, зупинилися, тому що казначейство обмежило напрямки використання коштів. Було переглянуто обласний бюджет і прийнято рішення всі залишки по обласних програмах перекинути на потреби, пов'язані з війною – облаштування місць для внутрішньо переміщених осіб, забезпечення

формувань територіальної оборони тощо. Відповідно, ми переключилися на нові виклики і нові функції.

Моє управління місцевого самоврядування і туризму працює над питаннями розміщення ВПО, здійснює координацією роботи між закладами, громадами щодо прийому ВПО, займається збором статистичних даних, аналізом ситуації тощо.

Позитивним моментом є те, що громади України за 7 років реформи децентралізації вибудували горизонтальні зв'язки між собою. До прикладу, знаю, що наші громади напряму надавали гуманітарну допомогу громадам Херсонщини, Чернігівщини, та інших областей, які зазнали руйнування. Також вони приймали цілі колективи внутрішньо переміщених осіб з постраждалих громад центральної та східної України. Ми знаходимось в постійній комунікації з Асоціацією органів місцевого самоврядування «Агенція розвитку громад Буковини», які інформують про потреби громад, та перелік допомоги, яку отримують через різні гуманітарні проєкти. Це дає нам можливість зрозуміти, які громади охоплені допомогою міжнародних організацій, а які лишилися поза увагою. Відповідно, скеровуємо нову допомогу туди, де її не було, щоб розподіл між громадами був більш-менш рівномірний.

До речі, при поселенні ВПО ми теж намагалися дотримуватися принципу справедливого та рівномірного навантаження. При розселенні людей з евакуаційних потягів ми розподіляли їх рівномірно на громади, а не просто розселяли їх ближче до міста, бо так зручніше. Автобуси з ВПО направлялися в Селятин, Усть-Путилу, Кельменці, Хотин, Кострижівку, Ставчани – у найвіддаленіші куточки області. Зазначу, що ми ведемо також моніторинг щодо кількості ВПО на території громад у відсотку до кількості населення, щоб розуміти, яке навантаження на інфраструктуру громади: освітні заклади, медичні, житлово-комунальне господарство тощо.

Наразі очікуємо, що з настанням холодів можуть прибувати евакуаційні потяги до Чернівців, і, звичайно, готуємо резервні заклади для розміщення евакуйованого населення.

Взагалі громади Буковини надали велику підтримку переселеним людям, адже перші пів року вони забезпечили харчування за рахунок місцевих бюджетів, як і обласні заклади, де були розміщені ВПО, за рахунок обласного бюджету. При цьому з державного бюджету йде компенсація комунальних послуг для закладів, де проживають ВПО. Життєво важливою ця допомога була в перші місяці, коли ще не було налагоджено грошові виплати ВПО та компенсацію компослуг з державного бюджету. Це було велике навантаження на місцеві бюджети, але громади спрацювали гарно, вони організували свій фінансовий, людський ресурс та надали цю першу і таку необхідну підтримку нашим співгромадянам. Тому за це їм, звичайно, велика подяка.

Два інших управління нашого Департаменту активно почали працювати з релокованим бізнесом. Є відповідна урядова програма і підприємці із областей, де велися активні бойові дії, які хотіли переміститися, подавали в програму свої дані, вказували, які західні області їх цікавлять. Наші колеги з управління соціально-економічного розвитку та інвестицій і зовнішньоекономічної діяльності формували і актуалізовували базу вільних площ, які є в області, та пропонували їх релокованим підприємствам, сконтактовували підприємців з керівництвом громад. Звичайно, у нас невелика область і немає багато вільних облаштованих виробничих площ, але разом з тим понад сто релокованих підприємств переїхало в Чернівецьку область. Частина з них уже перереєструвалася тут і готова лишитися на тривалий період. Якась частина з них вже розгорнула своє виробництво, частина складує тут свою продукцію. Цей напрям роботи є пріоритетним для нашого Департаменту, ми намагаємося запросити

якомога більше бізнесу, створити для них умови, адже це певне виробництво, яке створює додану вартість і приріст надходжень до місцевих бюджетів. Зараз є така хороша конкуренція між західними областями за релокованих підприємців.

Планується багато заходів щодо інформування населення про можливості кредитування малого і середнього бізнесу. Зокрема, урядовий проект "єРобота" передбачає надання українцям грантів для започаткування бізнесу, розвитку підприємництва та навчання. Він спрямований на активізацію підприємницької діяльності та стимулювання створення робочих місць. Проект включає 6 грантових програм, зокрема, українці зможуть отримати:

мікрогранти для створення власного бізнесу;

гранти для розвитку переробного підприємства;

державне фінансування закладки саду;

кошти для розвитку тепличного господарства;

грант на реалізацію стартапу, у тому числі в сфері ІТ;

кошти на навчання ІТ-спеціальностям.

Отримати гранти можуть як підприємці-початківці, так і люди, що вже мають досвід у бізнесі. Подача заявки на грант здійснюється через Портал Дія.

Найбільш популярною є програма мікрогрантів, що передбачає отримання підприємцями до 250 тисяч грн. на започаткування чи розвиток власної справи. Також в рамках «єРоботи» є програми для підтримки переробних підприємств, програми для садів та теплиць, а найближчим часом планується запустити програми для навчання та старту в ІТ.

Такі пропозиції можуть бути цікаві і вимушеним переселенцям. Також діє державна програма із компенсації роботодавцям за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб. Працевлаштування ВПО – це дуже важливо, адже ми розуміємо, що надати прихисток – це лише частинка того, щоб якось задовольнити базові потреби переміщених людей. Для більш тривалого перебування в нашій області люди мають себе реалізовувати, мають знаходити роботу та планувати своє життя, тим більше, що понад 63 тис. – це сім'ї з дітьми. Слід зазначити, що Департамент освіти та науки ОВА активно працював над тим, щоб діти вимушених переселенців були залучені до освітнього процесу. А з питаннями працевлаштування активно працюють центри зайнятості.

Зараз є актуальним питанням підготовки закладів, де розміщені внутрішньо переміщені особи, до опалювального сезону. Ми активізували роботу в цьому напрямку з міжнародними організаціями. У піковий період переселення (це був травень), у нас було залучено близько 400 комунальних закладів для розміщення ВПО, зараз – 145 закладів. До вересня пішов спад, тому що ці заклади відкривалися для освітнього процесу. Ми пропонували альтернативні варіанти – колишні дільничні лікарні, ФАПи, амбулаторії, дитячі табори, де нам із допомогою міжнародних організацій вдалося зробити певні ремонтні роботи. Якась частина внутрішньо переміщених осіб із тих районів, де ситуація трохи стабілізувалася, особливо з Київської, Харківської, Чернігівської областей, повернулися додому.

Наразі міжнародними організаціями відібрано більше тридцяти об'єктів для здійснення будівельних робіт та закупівлі будівельних матеріалів, і ми маємо велике сподівання, що до нового року ці роботи завершаться і ми зможемо переселити туди людей зі шкіл і садочків. Загалом планується створити 1,5 тис. ліжкомісць. Це вже будуть заклади більше сімейного типу, із блочною системою, бо ми розуміємо, що людям дуже незручно жити в одній кімнаті класу чи залу, при цьому дітям незручно дистанційно вчитися в таких умовах.

Крім того, з обласного бюджету виділено близько 20 млн. грн. на реконструкцію і

ремонт об'єктів комунальної власності. Відібрано шість об'єктів, які так само будуть відремонтовані і куди будуть переселені внутрішньо переміщені особи. Завдяки цьому вдасться створити ще 440-450 ліжкомісць.

Співпраця з органами місцевого самоврядування до і після початку повномасштабного вторгнення: які зміни відбулися і які будуть подальші кроки?

Оскільки моє управління у складі Департаменту регіонального розвитку займалося адміністративно-територіальною реформою, в пріоритеті була розбудова громад, формування їх інституційної та управлінської спроможності. Після виборів 2020 року ми працювали над формуванням методичних рекомендацій щодо їхньої структури, розвитку механізму співробітництва громад, моніторили розробку планів та стратегій місцевого економічного розвитку, розбудовою мережі ЦНАП тощо. Було багато державних програм, субвенцій спрямованих на розвиток різних сфер в громадах. Зокрема, була субвенція на розбудову інфраструктури, на сільську медицину, на створення спортивної інфраструктури, на створення ЦНАПів тобто можливостей було багато. Якщо громади були активні і мали непоганих фахівців з підготовки проєктних пропозицій, вони мали хороші можливості для залучення коштів на розвиток своїх території, в тому числі з державного бюджету.

Але велика війна змінила всі плани та забрала фінансовий ресурс, який планувався в державному бюджеті для розвитку територій на 2022 рік.

Зараз пріоритетні напрями роботи – підтримка релокованих підприємств в громадах, інвентаризація ресурсів і пошук їх застосування в нових умовах. Наш регіон має всі умови, щоб повноцінно працювати навіть в умовах війни, у нас немає тих страшних викликів, з якими зіткнулася східні і південні області, тому ми можемо працювати з бізнесом та запускати нові виробничі процеси. Працюємо над розбудовою індустріальних парків в громадах, залученням в Чернівецьку область різних грантових програм.

Важливим є те, що в умовах війни наші громади активно налагоджують горизонтальні зв'язки між собою та з муніципалітетами з інших країн, в результаті виникає співпраця. Дуже хочеться, щоб ці відносини не закінчувалися на питаннях гуманітарної допомоги, а переросли у якісну довготривалу співпрацю та розвиткові проєкти.

У напрямку розвитку індустрії гостинності та туризму будемо продовжувати працювати над інтеграцією внутрішньо переміщених осіб в середовище громад, проводити спільні благодійні, мистецькі, екологічні заходи, ознайомлювати вимушених переселенців з нашими культурними особливостями, регіональними традиціями тощо. Ми закликаємо громади максимально залучати внутрішньо переміщених осіб до свого життя, адже це дає можливість спілкуватися, пізнати один одного, налагодити містки, щоб у нас було розуміння їх, а вони розуміли нас, тоді буде довіра та порозуміння. До речі, діє державна програма з інтеграції ВПО, в якій визначено перелік заходів, які сприятимуть інтеграції ВПО та розбудові соціальної згуртованості. Спільно з громадами будемо працювати над її реалізацією.

Ми як місцевий орган виконавчої влади в щоденній роботі намагаємося знаходити баланс між інтересами місцевого самоврядування і інтересами держави, особливо у період військового стану, коли зрозуміло, що пріоритет безпеки, державного суверенітету виходить на перше місце. Ми всі, з вірою у Перемогу, маємо сумлінно працювати, мобілізувати свої інтелектуальні, фізичні та фінансові ресурси задля забезпечення життєдіяльності області, допомоги ЗСУ та нашим співгромадянам, які перемістилися до нас, або знаходяться в зоні бойових дій.

СВІТЛАНА АРТЕНЮК,

головний спеціаліст відділу соціальної підтримки населення Департаменту соціального захисту населення Чернівецької обласної військової адміністрації

ЧЕРЕЗ ВІЙНУ ПРОБЛЕМА ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ НАБУВАЄ ЩЕ БІЛЬШОЇ АКТУАЛЬНОСТІ

Європейський день протидії торгівлі людьми започаткований 18 жовтня 2007 року Європейським Парламентом як день консолідації діяльності з підвищення рівня обізнаності щодо феномену торгівлі людьми та небайдужості громадськості до цього явища.

Торгівля людьми – здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, зокрема сексуальної, з використанням обману, шахрайства, шантажу, уразливого стану людини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи, що відповідно до Кримінального кодексу України визнаються злочином.

Саме тому щорічно 18 жовтня відзначається Європейський день боротьби з торгівлею людьми. Факт його відзначення є нагадуванням про актуальність проблеми торгівлі людьми, а також необхідність об'єднання зусиль для протидії цьому явищу, переслідуванні злочинців, надання допомоги постраждалим, ведення превентивної роботи. Небайдужість громадськості до цього явища і візуалізація проблеми на глобальному рівні – запорука успішної боротьби з проблемою.

Причинами розвитку цього явища залишається розповсюдження організованої злочинності та наркоторгівлі й недостатня боротьба з ними, насильство в родині, нестатки, пошук кращих умов життя, недостатня поінформованість населення про життя і працевлаштування за кордоном, виготовлення й розповсюдження дитячої порнографії через мережу Інтернет – перераховувати можна довго, але це нічого не змінить, тільки констатацією факту проблему не вирішиш, але вже її усвідомлення та визнання є першим кроком до боротьби з нею.

Україна була серед перших країн у Європі, яка у 1998 році встановила кримінальну відповідальність за торгівлю людьми. У Кримінальному кодексі України покарання за торгівлю людьми передбачено статтею 149, яка визначає ці злочинні дії як вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, з використанням примусу, або шляхом підкупу третьої особи, яка контролює потерпілого, для отримання згоди на його експлуатацію. 17 листопада 2005 року була підписана Конвенція Ради Європи «Про боротьбу з торгівлею людьми». Торгівля людьми вважається особливо тяжким злочином в Україні та багатьох інших країнах.

Стаття 149 Кримінального Кодексу України передбачає, що злочини, пов'язані з торгівлею людьми, караються позбавленням волі на строк від 3-х до 15-ти років.

Торгівля людьми може відбуватись у різних формах:

вербування, перевезення, передача, продаж;

усиновлення (удочеріння) у комерційних цілях;

використання в порнобізнесі, примус до заняття проституцією;- використання у військових конфліктах;

залучення до злочинної діяльності;

трансплантація чи насильницьке донорство;

рабство і ситуації, подібні до рабства, примусова праця;

залучення в боргову кабалу;

використання шантажу, погроз, насильства.

Ця проблема може торкнутися кожного, незалежно від віку, статі, освіти чи соціального статусу.

Запобігти рабству можна. Готуючись їхати за кордон, дотримуйтеся порад із безпечної міграції!

Також, враховуючи активність населення Буковини у зовнішній та внутрішній трудовій міграції, міграції молоді за кордон з метою навчання і працевлаштування, є потреба донести кожному інформацію про ризики та небезпеку торгівлі людьми, шахрайські схеми, а також про можливість отримати допомогу тим, хто став жертвою обману та інших порушень прав людини у цій сфері.

Крім того, у зв'язку з повномасштабним вторгнення російської федерації на територію України, проблема торгівлі людьми набуває особливого значення та актуальності.

Відповідальні особи за проведення процедури встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми у Чернівецькій області, спрямовують свою роботу, перш за все, на підвищення рівня ідентифікації осіб, які постраждали від торгівлі людьми, надання соціальної допомоги постраждалим.

За офіційними даними Національної соціальної сервісної служби України, за період з 2012 по 01.08.2022 рр. по Чернівецькій області встановлено 36 статусів особам, які постраждали від торгівлі людьми.

Департамент перший в Україні ініціював внесення змін до обласної комплексної програми соціальної підтримки окремих категорій громадян «Турбота», якою передбачено надання одноразової фінансової допомоги з обласного бюджету особам, які постраждали від торгівлі людьми у розмірі п'яти прожиткових мінімумів відповідній категорії громадян. Загальна сума допомоги для працездатних осіб, станом на 01.18.2022 складає 20 800 гривень.

Якщо Ви потрапили у ситуацію торгівлі людьми разі, рекомендуємо звертатися до:

- Департаменту соціального захисту населення Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), м. Чернівці, вул. Головна, 245, (0372) 55-03-80.

- Відділу міграційної поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області: (0372) 59-18-30 або 102.

**За даними Міжнародної організації з міграції (МОМ), кожен другий українець (59%) ризикує постраждати від експлуатації, будучи готовим погодитися хоча б на одну ризиковану пропозицію про роботу за кордоном чи в Україні.*

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

ДЛЯ ЗРУЧНОСТІ КЛІЄНТІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ ПРАЦЮЄ ВЕБПОРТАЛ ЕЛЕКТРОННИХ ПОСЛУГ

Як інформують у Головному управлінні Пенсійного фонду України в Чернівецькій області, на сьогодні низку послуг клієнти можуть отримати завдяки електронним сервісам. Що саме можна зробити?

1. Обрати зручний для себе спосіб отримання пенсії

Питання способу отримання пенсійних коштів набуло для українських пенсіонерів особливої актуальності в умовах воєнного часу. Для людей, які вимушено залишили свої домівки, надзвичайно важливо мати можливість отримання пенсійних коштів незалежно від місця реєстрації та перебування на пенсійному обліку.

Таку можливість забезпечує банківське обслуговування з виплати пенсій.

Обравши банківський спосіб одержання пенсій, громадяни отримують чимало переваг. Це і можливість зняття коштів через касу чи банкомат у будь-який зручний для себе час, при цьому не обов'язково отримувати всю суму, а лише необхідну частину. Це й можливість здійснення з пенсійного рахунку регулярних платежів, в тому числі за комунальні послуги; грошових переказів на рахунки інших банків; миттєвого поповнення мобільного.

Банківською карткою зручно розраховуватися за придбаний товар в торгівельних, аптечних мережах та в Інтернет-магазинах. Важливою перевагою є також оперативність поінформованості щодо надходження пенсійних коштів та їх руху, яка забезпечується шляхом смс-повідомлень одразу після зарахування пенсії та здійснення грошових операцій. З огляду на нинішню ситуацію, актуальною є можливість отримання коштів з банківської картки в разі переїзду, в тому числі за кордон.

Для оформлення виплати пенсії через банк достатньо залишити відповідну заяву в банку, який передасть її до пенсійної служби, або звернутися до найближчого сервісного центру Пенсійного фонду України для подання відповідної заяви із зазначенням реквізитів рахунку. При цьому і відкриття, і обслуговування пенсійних рахунків у банку є безкоштовним. Заяву про виплату пенсії можна подати до Пенсійного фонду і дистанційно в електронній формі, здійснивши всього кілька простих кроків:

- авторизуватися на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України (https://portal.pfu.gov.ua) з використанням кваліфікованого електронного підпису, системи GOV.ID чи за допомогою сервісу Дія. Підпис
- у розділі «Щодо пенсійного забезпечення» обрати пункт «Внесення змін до пенсійної справи».
- обрати пункт «Заява про зміну способу

МИХАЙЛО ЧОРНЕЙ,

голова Вижницької районної державної адміністрації

ВДАЛОСЯ РЕАЛІЗУВАТИ БАГАТО ПРОЄКТІВ ТА ІНІЦІАТИВ

Пане Михайле, давайте для початку трішки пригадаємо, що до призначення на посаду Ви були успішним бізнесменом та громадсько-політичним діячем. Ваше життя та робота тісно пов'язані із Вижницьким районом, який Ви представляли і відстоювали його інтереси як обраний депутат різних рад?

– Звичайно, Вижниччина – це мій рідний, батьківський край, з яким у мене спільна доля, доля моєї родини, що має відбиток всіх тих історичних випробувань минулого ХХ століття.

До мого призначення на посаду голови Вижницької районної державної адміністрації у лютому 2020 року я майже 40 років займався бізнесом та громадсько-політичною діяльністю, зокрема був учасником Народного Руху України, мітингів за перебудову України впродовж 1989-1991 років, Помаранчевої революції та Революції гідності. Також був депутатом Вижницької міської ради (2000-2005), Вижницької районної ради (2005-2010) та Чернівецької обласної ради (2015-2020). Хочу зауважити, що як депутат обласної ради займався реформою децентралізації й працював у складі робочої групи та офісу реформ над створенням об'єднаних територіальних громад в Чернівецької області. Одним із найбільших досягнень у цьому напрямі вважаю ініціювання утворення у 2016 році Вижницької міської територіальної громади.

Очевидно, що моя репутація та набутий досвід дозволили мені вже у якості голови райдержадміністрації у 2020 році спільно з органами місцевого самоврядування та активними людьми, громадськістю, успішно завершити реформу децентралізації у Вижницькому районі. Це була віхова зміна як за своєю формою, так і сутністю, адже сьогодні це територія двох попередніх районів – відбулося об'єднання Вижницького та Путильського гірських районів. Ми дуже хотіли, щоб збільшений район мав нову назву – Карпатський, але депутати Верховної Ради не підтримали, оскільки наші Карпати присутні і в інших областях. 9 спроможних територіальних громад є сьогодні фундаментом розвитку району, кожна з них стане центром всіх життєвих потреб і інтересів своїх мешканців. Адже децентралізація повернула владу у громади, як колись ще 100 років тому назад. Це повернення від радянської моделі «єдиноначалія» до справедливої європейської моделі. Все, що ми зараз бачимо в громадах, – нові амбулаторії, відремонтовані школи, садочки, клуби, стадіони – це все результат реформи децентралізації. Але найголовніше – всі людські кошти, які мешканці сплачують до свого бюджету, розподіляються виключно ними, місцевими депутатами, як у добрій родині, на сімейній раді, приймають рішення, що зробити і придбати в першу чергу.

Повернімося у лютий 2020 року. Ви на посаді голови районної державної адміністрації. Які тоді виклики перед Вами стояли?

– Ключовим викликом для себе вважав ефективно і результативно використати цю керівну посаду, щоб досягти реальних, відчутних покращень для району, для мешканців, для громад. Адже всі посади тимчасові, а тому необхідна була швидкість, оперативність і уміння працювати в команді із керівництвом Чернівецької обласної державної адміністрації. Усім нам тоді, наприкінці 2019 і початку 2020 року, Президент Володимир Зеленський довірив цю відповідальну роботу і ми стали членами його команди. Ми будували амбітні плани, але глобальні процеси на них впливали і впливають, і таким непроханим великим випробуванням стала пандемія смертоносної інфекційної хвороби Covid-19 та запобігання поширенню коронавірусної хвороби в районі.

2 березня 2020 перший підтверджений випадок коронавірусу в Чернівецькій області. Декілька місяців регіон лідирував за кількістю інфікованих, вся Україна сколихнулася від хвороби. Які заходити боротьби із епідемією були запроваджені?

– З початку березня, як тільки в області було зафіксовано перший випадок захворювання на коронавірус, Вижницька районна державна адміністрація консолідувала всі зусилля для запобігання поширенню вірусу та створення належних умов надання медичних послуг в районі. Спільно з органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами ми проводили стримувальні заходи щодо недопущення розповсюдження коронавірусної інфекції, комунікували з жителями району про необхідність дотримання протиепідеміологічних заходів, здійснювали організований підвіз медиків на робочі місця в м.Чернівці, налагоджували дистанційне обслуговування клієнтів. Створили якісні умови праці для сімейних лікарів та комфортні сучасні умови лікування для пацієнтів. Зокрема, впродовж року за державні кошти проведено ремонти приміщень та відкрито оновлені амбулаторії сімейної медицини в с. Чорногузи та с.Мілієве, фельдшерсько-акушерський пункт у с.Багна, а в грудні відкрито новозбудовану амбулаторію в м.Вижниця.

Паралельно ми вели підготовку до розгортання інфекційного відділення при районній лікарні. Розуміючи пріоритетність захисту медичного персоналу та наявності необхідного оснащення, було вирішено залучити всі можливі резерви районного бюджету для придбання захисних масок, костюмів, деззасобів, кисневих концентраторів, апаратів ШВЛ, кисневих подушок тощо. Попри те, що з 1 квітня КНП «Вижницька районна лікарня» вже отримувала фінансування за відповідними договорами, укладеними з Національною службою здоров'я України, Вижницька райдержадміністрація всебічно сприяла та залучала додаткові кошти у сферу медицини.

Крім того, нам вдалося залучити до цієї спільної роботи волонтерські організації, бізнесову спільноту району та організувала збір благодійних коштів з працівників бюджетних установ, підприємств, підприємців та громадян району для фінансування нагальних потреб районної лікарні в період епідемії. За таку спільну роботу я особливо вдячний, адже ми бачимо, що люди не стоять осторонь, розуміють, що успіх буде там, де є добра співпраця і залучення ресурсів з державного, місцевого бюджетів та підтримка громадських організацій, бізнесменів району із патріотичною позицією.

На початку 2021 року для формування колективного імунітету жителів району було створено 15 пунктів щеплення в територіальних громадах. Також протягом 2021 року проводилась велика кількість зустрічей з керівництвом державних підприємств, працівниками апарату та старостинських округів селищних рад району, колективами підприємств лісової галузі, закладами ПМСД, вчителями.

Метою робочих зустрічей було інформування жителів району щодо вакцинування, а саме створення колективного імунітету, та обговорення низки таких важливих питань як необхідність проведення щеплень, перелік видів вакцин, які є доступними на території району, алгоритм дій щодо вакцинування тощо.

Зауважу, що виклик пандемією ми в спільній співпраці районної державної адміністрації, органів місцевого самоврядування, волонтерських організацій та бізнесового середовища гідно подолали та зберегли життя і здоров'я тисяч жителів нашого району.

Пандемія стала не єдиною проблемою на початку Вашої роботи, Ви знову були на чолі оперативного штабу з надзвичайних ситуацій, але тепер через повінь коли швидкоплинна водна артерія Буковини Черемош вийшла з берегів, а з горбів і потоків на людські обійстя посунули тисячі кубометрів глини і каміння.

Наш Вижницький район – гірський, окрім природніх багатств, краси, туристичного, рекреаційного потенціалу, маємо і вразливі обставини життя тут – це природні катаклізми, які періодично трапляються вже віками, ми це знаємо з історії і спогадів людей. Не став винятком і 2020 рік. Так, проливні дощі у травні-червні 2020 року накоїли чималого лиха для жителів та інфраструктури району. Знищені дамби, пошкоджені дороги, житлові будинки, присадибні ділянки, надводний газопровід в с.Банилів.

З перших годин стихії Вижницька районна державна адміністрація активізувала всі сили і засоби для попередження істотних руйнувань, спільної боротьби з наслідками та надання допомоги постраждалим від повені. Завдяки синергії зі злагодженої спільної роботи рятувальників, жителів підтоплених територій, депутатів, всіх небайдужих, а також залучення спецтехніки та матеріалів, які надали організації, приватні фірми та державні підприємства вдалося стримати силу стихії на Вижниччині.

Ми зробили все, щоб отримати з резервного фонду державного бюджету необхідні кошти для укріплення аварійних ділянок берегової лінії річки Черемош. З резервного фонду Державного бюджету України на роботи з відновлення 9 аварійних об'єктів на території Вижницького району було виділено 29,1 млн. гривень. Відтак органи місцевого самоврядування підхопили цю естафету:

оперативно здійснили обстеження підтоплених житлових будинків та склали акти, завдяки чому вдалося швидко отримати та перерахувати необхідні компенсаційні кошти постраждалим. Хочу наголосити, що ці випробування повінню ще раз показали, що тільки спільними зусиллями можна здолати виклики, навіть стихійні.Крім того, до цієї справи вдалося долучити волонтерів та БФ «Карітас Чернівецької єпархії», які вивчили потреби постраждалих від повені жителів та передали їм необхідну техніку, будматеріали та продуктові набори.

Після цього розпочались відновлювальні роботи: повністю відремонтовано ділянки пошкоджених дамб в Банилові, Лукавцях, Лопушні, Слобода-Банилові, Банилові та Вижниці.

Внаслідок повені 2020 року був зруйнований газопровід «Джурів – Банилів», у зв'язку з чим 6 сіл Вижницького району залишилися без газопостачання. Наприкінці жовтня 2021 р. було отримано кошти від Кабінету Міністрів України в сумі 8 млн. грн. До завершення року було відновлено газопостачання до житлових будинків жителям сіл Банилів, Коритне, Бережонка, Бережниця, Слобода-Банилів, Замостя. На об'єкті проведено руслорегулювальні роботи, укріплено берегову лінію, встановлено опори та трубу.

Якщо зараз це звучить легко і ніби просто – отримали кошти з Держрезерву, з Кабміну, то насправді в урядових кабінетах були

досить глухими до наших потреб, це була справжня боротьба за кошти і двічі, як для інфраструктури, так і для газогону, голові ОДА доводилося звертатися особисто до Президента.

Вижниччина знаходиться на перетині торгівельних шляхів Буковини та Галичини. Розвинений туризм, виробництво екологічно-чистих продуктів й лісова промисловість наслідково пов'язані із програмою «Велике будівництво». Розкажіть детальніше, як вдалося її реалізувати (впродовж 2021)?

– 2021 – це рік реалізації в нашому районі програми Президента України «Велике будівництво», завдяки якій вдалось реконструювати об'єкти соціального, культурного, освітнього призначення, відремонтувати значну частину основних транспортних артерій району, на яких протягом десятиліть проводився тільки ямковий ремонт.

Із керівництвом обласної державної адміністрації було визначено, що за 2-4 роки всі дороги державного значення, міжрайонні та ті, які ведуть до державного кордону, у нашому районі мусять бути капітально

відремонтовані. Для людей, для мешканців, для пожвавлення економічної активності, а також для того аби відкрити красу Буковинських Карпат туристам, розвинути наш рекреаційний потенціал, щоб таких курортів як «Хутір Тихий» у нас було десятки, а не одиниці.

Пригадую, як до нас в район приїхав Президент України, щоб оглянути новозбудовані мости через річку Черемош у Розтоках. Ці мости були довгобудом після повені 2008 року, їх відсутність створювала багато складностей у житті людей та рухові транспорту. Тож коли за 10 місяців були збудовані і відкриті для руху нові мости, Президент пішки перейшов через них, оглянув наші гори і промовив: «краса як у Швейцарії!». Ми вже всі відчули, що якісні, нові дороги насправді дають нове, яскраве відчуття краси наших рідних гір. Жителі Усть-Путильської та Вижницької громади надзвичайно тепло із словами великої вдячності зустріли Президента України Володимира Зеленського, а особливо діти, які з величезною емоцією

та радістю привернули увагу Президента та разом зробили спільне фото.

Тому майже 400 млн гривень було інвестовано у дороги нашого району, тепер проїзд з Вижниці до Сторожинця – це насолода і безпека, від Вижниці до Селятина буде такою ж, цей клятий московський терорист перебив нам такі добрі темпи роботи.

Для нашого гірського району вкрай важливим є відкриття пунктів пропуску з сусідньою Румунією, що сприятиме розвитку економіки, туризму та інфраструктури нашого краю.

– Так, наразі у Вижницькому районі розпочато реконструкцію ділянки автошляху, яка з'єднує Буковину з Румунією. Зокрема, йдеться про двокілометровий відрізок а/д Т-26-01 Чернівці – Вашківці – Путила – КПП «Руська» з під'їздом до КПП «Шепіт». Тут хочу зауважити, що впродовж 2021 року я був у складі делегації Чернівецької області, яка безпосередньо займалася питаннями відкриття пункту пропуску «Шепіт – Ізвоареле Сучевей» та двічі виїздив до Румунії, де ми мали зустрічі з представниками повітових рад та міжнародними партнерами.

Які ініціативи, проєкти, впроваджені за час Вашого керівництва, стали найбільш успішними?

– Завершення реформи децентралізації, реалізація програми Президента України Володимира Зеленського «Велике будівництво», подолання викликів пандемії COVID-19 та червневої стихії 2020 року є найуспішнішими проєктами, які ми спільно зуміли реалізувати у Вижницькому районі.

Щодо інших ініціатив, які були реалізовані у співпраці з органами місцевого самоврядування, державними підприємствами, я можу виокремити встановлення напередодні відзначення 30-ї річниці Дня Незалежності України нових флаштогів в Брусницькій, Вашківецькій, Вижницькій (біля адмінбудівлі РДА), Берегометській (с. Лукавці), Путильській та Селятинській громадах. Словами нашого славетного земляка, педагога, науковця, освітянина, почесного голови всеукраїнського товариства просвіта ім.Т.Г.Шевченка у Вижницькому районі Михайла Васильовича Іванюка, «щоби наші вороги бачили, що це наша українська земля».

В холі Вижницької районної державної адміністрації було встановлено та освячено меморіальний стенд загиблих Героїв, які до останньої хвилини захищали нашу рідну землю.

24 серпня 2021 року на горі Томнатик Вижницького району було проведено патріотичний флешмоб «Єдині! Горді! Незалежні!» та святковий концерт «Україна – ти для нас єдина» за участю керівників районних установ, організацій, голів територіальних громад та жителів району.

У жовтні 2021 року з нагоди 35-річчя з Дня відкриття музею просто неба у Чернівецькому обласному музеї народної архітектури і побуту відбулися входини у Гуцульську хату, будівництво якої стало можливим завдяки налагодженій співпраці Вижницької райдержадміністрації, державних підприємств, територіальних громад та приватних підприємців району.

З 24 лютого 2022 року Ви стали начальником районної військової адміністрації. Яких змін зазнала робота райдержадміністрації та що було основним у Вашій діяльності?

– З часу повномасштабного вторгнення російської федерації на нашу українську землю та запровадження правого режиму воєнного стану Вижницька районна державна адміністрація набула статусу військової й почала в повному обсязі виконувати завдання та реалізовувати свої повноваження відповідно до законів України «Про військово-цивільні адміністрації» та «Про правовий режим воєнного стану». Першочерговим в нашій діяльності стало виконання оборонних та мобілізаційних завдань, формування батальйону територіальної оборони та забезпечення його всім необхідним, допомога переселенцям тощо.

Ми вісім років жили із війною на сході нашої держави, я відвідував наших воїнів-десантників 80 бригади на бойових позиціях лінії розмежування у Луганській області разом із Сергієм Осачуком та полковником Дмитром Данищуком у грудні 2020 року, у мене постійно було відчуття великої рани на тілі нашої Батьківщини.

Влітку 2021 року нас, усіх голів районних та обласних державних адміністрацій, з ініціативи Президента зібрали на навчання в Національному університеті оборони в м. Києві, щоб навчитися розгортати сили територіальної оборони в умовах війни, адже за посадами ми є керівниками обласних та районних зон територіальної оборони, координуємо через штаб зони всіх військових і сили оборони на нашій території. Попри таку внутрішню готовність, віроломний широкомасштабний напад московської орди на нашу батьківщину змусив нас багато питань вирішувати, як то кажуть, «з коліс», брати ініціативу, працювати максимально відповідально і рішуче. Мені завжди було на кого спертися, у кого вчитися, адже я є також і членом Ради оборони Чернівецької області. За визнанням командувача Західного регіонального управління ТрО полковника Олександра Кяго, ОПУ та міністра Олексія Чернишова, який відвідав Чернівецьку область навесні 2022 р. –

у нашій області все було налаштовано найкращим чином.

Надзвичайно приємно сьогодні дізнаватися, що наш Вижницький батальйон територіальної оборони або як його ще неформально називають «гуцульський батальйон» наразі перебуває на сході України, де успішно виконує бойові завдання, має суттєві бойові здобутки, а рівень оборонних інженерних укріплень, які роблять наші бійці – є взірцевим. Батальйон очолює Матейчук Василь Степанович - молодий офіцер та сапер, який більше п'яти років перебував у зоні бойових дій. Хочу відзначити, що бойове злагодження батальйону територіальної оборони відбулося завдячуючи рішучим та професійним діям командира бригади, полковника Цісака Андрія Володимировича. Але наші люди, чоловіки і жінки, зі зброєю у руках сьогодні служать і виганяють окупантів з України в різних підрозділах і бригадах усіх Сил Оборони.

Між Вижницькою РДА та 108-м окремо гірсько-штурмовим батальйоном, який очолює наймолодший комбат ЗСУ капітан Володимир Балехан, підписана угода про співпрацю та підтримку. З капітаном ми познайомилися в зоні бойових дій населеного пункту Зайцеве Донецької області в березні 2021 р., куди з першим заступником Миколою Федорощаком та відважним водієм Вижницької громади Ярославом Горюком напередодні Світлого Воскресіння Господнього привезли великодні смачні страви, приготовлені жителями громад Вижницького району (за що їм велика-велика подяка!).

Особливо приємно, що ті, хто залишився вдома, підтримують наших бійців, регулярно від лютого і дотепер збирають та відвозять на передову нашим землякам все необхідне, багато співробітників районної державної адміністрації, мої заступники, активно працюють у цьому волонтерському напрямку.

За 8 місяців війни Чернівецька область прийняла понад 100 тис вимушених переселенців, близько 120 релокованих підприємств. Як долучився і кого прийняв Ваш район? Які нові можливості відкрило?

- Вижницький район став прихистком для багатьох тисяч вимушених переселенців, які великими потоками рушили до нас у березні-квітні 2022 року. Тому районна військова адміністрація вживала всіх заходів щодо забезпечення їх житлом, одягом, продуктами харчування та засобами гігієни. Основне навантаження припало на територіальні громади, і вони та волонтерські організації району надають найбільшу допомогу нашим співвітчизникам, які знайшли прихисток від російських бомб і ракет у нас.

Серед релокованих підприємств району є ТОВ «Славенергопром» (виготовленням ізоляторів); ТОВ «Укрледлайт» (виготовленням світлодіодного освітлення); ТОВ «Сімплдім плюс» (виготовленням модульних будинків для внутрішньо переміщених осіб); ТзОВ «АЛЬТЕН-ІНВЕСТ» (виготовлення дерев'яних виробів).

Непростим завданням було, звичайно, належним чином допомогти внутрішньо переміщеним особам та релокованим підприємствам, вирішити питання житлових та комерційних приміщень. З цим викликом ми справляємося та продовжуємо працювати з міжнародними партнерами, аби якнайшвидше вирішити всі нагальні питання. Серед ключових напрямів міжнародної співпраці я хотів би звернути увагу на наступні три міжнародні проєкти. Зокрема, двічі я відвідав чеську компанію із виготовлення 3D-принтерів, які призначені для будівництва складних споруд. Наразі в Чернівецьку область привезено зразки фортифікаційних споруд, а згодом планується перевезення обладнання, на якому будуть будуть виготовлятися фортифікаційні споруди для Збройних сил України, прикордонних служб, Енергоатому України, Національної гвардії України.

Також ми співпрацюємо з американською компанією CDAG INTERNATIONAL щодо будівництва містечка для внутрішньо переміщених осіб в с. Банилів. Адже для нас вкрай важливим є надати підтримку людям, які покинули свої домівки через війну та забезпечити їх житлом.

Сьогодні, живучи в реаліях нашої національно-визвольної війни, вкрай необхідним є здобуття навиків для роботи із людьми, які потребують психологічної підтримки та допомоги.

З цього питання ми співпрацюємо з науковцями Тихоокеанського університету Сіетла (США), які працюють із синдромом посттравми та надають кваліфіковану психологічну допомогу. Наша співпраця в цьому напрямі вже приносить плоди. Так, на території Вижницького району 115 людей пройшли тренінг із психологічної підтримки постраждалих людей, із них 62 – працівники Вижницької районної військової адміністрації та районної ради.

Хочу зазначити, що в рамках співпраці Почесного Консульства України в штатах Вашингтон та Орегон і Вижницької районної військової адміністрації я планую провести школу демократії для дітей, батьки яких загинули, захищаючи незалежність нашої держави. Почесним консулом паном Валерієм Голобородьком та його радником Ігорем Скрипніченком розроблено учбову програму із виховання вільного і відповідального громадянина. За основу програми взято книгу українського дисидента Мирослава Мариновича «Дороговкази Лідеру». Викладачами в школі будуть Почесний Консул України в США Валерій Голобородько та проректор Полтавської Богословської семінарії Ігор Скрипніченко. Випускникам цієї школи будуть вручені запрошення від кількох вищих навчальних закладів України США та Західних країн для подальшого навчання.

Якою буде країна після війни, на Вашу думку?

– На мою думку, я навіть переконаний, що Україна буде такою, якою зробить її український народ. Саме народ, а не влада. Сила нашої нації і держави у вільному і рішучому народові, ми – нащадки борців за самостійність, незалежність нашої держави, мусимо зараз відстояти нашу свободу, у цьому нам допомагає весь цивілізований світ. Тому після Перемоги, якщо ми будемо цього прагнути, наші партнери і друзі, які сьогодні допомагають нам у боротьбі, поділяться з нами секретами побудови справедливого соціально-відповідального державного устрою. Погодьтеся, якщо є бажання – нам все під силу! Якщо ми розвінчали міф про другу армію світу, то й мусимо розвінчати міф, що ми не зможемо жити без корупції, продажного правосуддя та чорно-сірого бізнесу. Упевнений – зможемо, бо це вже записано кров'ю наших захисників, жертв московських окупантів, дітей і жінок, ніхто не може забути ці жертви заради власної наживи! Сьогодні головне – не втрачати віри у нашу Перемогу і щодня її наближати, підтримувати один одного словом і ділом. А Буковина і Вижницький район мають стати «українською Швейцарією», вірю і знаю, так буде! Україна після нашої перемоги буде багатою європейською країною.

Хочу подякувати Президенту України Володимиру Зеленському за можливість працювати на посаді та реалізувати багато проєктів та ініціатив, особлива подяка потужній команді Чернівецької обласної державної адміністрації 2019-2022 р. та Чернівецькій обласній раді за підтримку нашого Вижницького району, колективу Вижницької районної державної адміністрації, Вижницькій районній раді, міським, селищним та сільським радам Вижницького району за спільну та злагоджену роботу задля розвитку нашого району. Сердечно хочу подякувати військовим, які стримують ворога, підприємцям та волонтерам, які завжди готові простягнути руку допомоги, освітянам та працівникам культури, які знаходять можливість дати необхідні знання та культурний розвиток нашим дітям і всім нашим громадянам за розуміння і підтримку, за стійкість та оптимізм. Разом ми переможемо! Слава Україні!

***Довідково**: За активну громадянську позицію, значний особистий внесок у розвиток місцевого самоврядування та державного управління був нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України (2017), Почесною відзнакою Чернівецької обласної ради «За заслуги перед Буковиною» (2020), Почесна відзнака Чернівецької обласної державної адміністрації «На славу Буковини» (2020), Відзнака Ради національної безпеки і оборони України II ступеня (2020), Відзнака Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (2021).*

Розмову вела **Тетяна Ткачук**

БОГДАН МЕЛЬНИК,

начальник відділу молодіжної політики Департаменту соціальної політики Чернівецької міської ради

МИ ХОЧЕМО, ЩОБ МОЛОДІ ЛЮДИ БУЛИ ДОЛУЧЕНІ ДО ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ МІСТОМ

Чернівецька міська рада на сесії прийняла рішення про стажування студентів та молоді від 18 до 35 років. Ми хочемо, щоб це була не нудна практика, а ефективне стажування, коли молодь дійсно дізнається, що вона буде робити на тій чи іншій посаді, які її функціональні обов'язки, а також здобуде досвіду, аби згодом прийняти для себе рішення, чи хоче вона тут працювати, чи не хоче.

Перший етап – подання заявок, він тривав від першого до п'ятнадцятого вересня, і будь-хто охочий віком від 18 до 35 років міг заповнити відповідну форму на участь. Заявка опрацьовувалася і після цього, до першого жовтня, ми проводили співбесіди зі всіма, хто виявив бажання стажуватися. Із 74 людей, які подалися, було відібрано 55 учасників.

Другий етап – теоретичний. У його рамках стажери ознайомлюються з роботою міської ради, беруть участь у тематичних тренінгах та воркшопах.

Наступний етап – практичний, коли стажери уже безпосередньо працюватимуть у виконавчих органах міської ради. Це, зокрема, департамент інфраструктури й благоустрою, департамент урбаністики і ахітектури, департамент соціально-економічного розвитку і стратегічного планування, департамент соціальної політики, управління освіти і управління охорони здоров'я. Оскільки такий проєкт ми реалізовуємо вперше, до роботи залучені не всі структурні підрозділи, однак у перспективі плануємо це коло розширити.

Важливо, щоб учасник, будучи в структурі міської ради, не лише зрозумів механізм роботи, а й помітив певні недоліки і запропонував свої ідеї та інноваційні рішення для впровадження. Власне така підсумково-звітна робота з боку стажера і має стати фінальним етапом програми. По завершенню учасники отримають сертифікати від міського голови, а кращих стажерів буде зараховано до кадрового резерву міської ради.

Ми хочемо, щоб молоді люди були долучені до процесів міста, щоб вони пропонували свої ідеї, хочемо, щоб молодь відчувала, що міська рада – це не щось ефемерне, далеке, а такі ж самі люди, з якими можна спільно досягнути результату.

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА: ПОГЛИБЛЕННЯ ТРАНСКОРДОННОЇ СПІВПРАЦІ З РУМУНІЄЮ

Заступник директора Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації Сергій Гакман у складі делегації від Чернівецької обласної ради взяв участь у робочій поїздці до Румунії. Мета поїздки - поглиблення транскордонного співробітництва. Голова Чернівецької обласної ради Олексій Бойко та його заступник Михайло Павлюк зустрілися з мером Сірета Адріаном Попою, відвідали місцевий індустріальний парк, домовилися про поглиблення співпраці та обмін досвідом. Голова обласної ради подякував громаді Сірета за всебічну підтримку українського народу.

Також відбулася зустріч із головою Ботошанської повітової ради Дойною-Оленою Федоровіч. Сторони обмінялися думками щодо важливих спільних проєктів, напрямків їхньої реалізації та обговорили виклики, які постануть перед Україною з початком холодів. У рамках робочої поїздки Олексій Бойко та Михайло Павлюк зустрілися з мером Ясс Міхаєм Кірікою. Завдяки співпраці міських рад Чернівців та Ясс наш обласний центр невдовзі отримає три дизельні електростанції. Посадовці заручилися підтримкою румунських партнерів у непростий воєнний час.

Крім того, Михайло Павлюк провів робочу зустріч із головою Ясської повітової ради Костелем Алєксє. Також посадовець відвідав центр соціальної та гуманітарної допомоги «Ніколіна», який приймає та працює з українськими переселенцями. Заступник голови обласної ради ознайомився з роботою центру та подякував партнерам за важливу підтримку українців, котрі пережили жахіття війни.

Під час робочої поїздки до Румунії Чернівецьку область представляли також завідувач кафедри політології та державного управління ЧНУ ім. Ю. Федьковича, радник голови обласної ради Анатолій Круглашов, директор Агенції регіонального розвитку Чернівецької області, депутат обласної ради Олексій Грушко. Делегація також зустрілася із проректорами Ясського університету імені Александру Іоана Кузи. Сторони обговорили спільні проєкти та подальшу співпрацю.

За матеріалами: https://www.facebook.com/oblrada.cv.ua

ПРЕДСТАВНИКИ МІСЦЕВИХ ГРОМАД ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ВІДВІДАЛИ СУЧАВСЬКИЙ ПОВІТ РУМУНІЇ ТА ОЗНАЙОМИЛИСЯ З ДОСВІДОМ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ БІЖЕНЦІВ

27 жовтня відбулася робоча поїздка для лідерів місцевих громад Чернівецької області у Сучавський повіт Румунії з обміну досвідом щодо розміщення та вирішення нагальних проблем біженців війни з України. Візит відбувся в рамках освітнього проєкту для посадових осіб місцевого самоврядування «Організація роботи органів місцевого самоврядування щодо захисту внутрішньо переміщених осіб, які постраждали від збройної агресії».

У складі делегації були перший заступник голови Чернівецької обласної ради Микола Гуйтор, сільські та міські голови, працівники виконавчих органів територіальних громад, лідери неурядових організацій.

Учасники зустрілися з румунськими посадовими особами з питань роботи з біженцями війни з України у Сучавській повітовій раді, відвідали неурядову організацію «Salvați copiii», ознайомилися з роботою пунктів прийому біженців у містах Радівці та Сірет, а також пункту прийому біженців на перетині кордону Порубне-Сірет.

У Сучавській повітовій раді українську делегацію зустріли віцеголова Сучавської повітової ради Нікулай Барбе та префект Сучавського повіту Ґеоргє-Александру Молдован, які розповіли про організацію системи роботи з біженцями та представили керівників усіх служб, що були залучені до цієї діяльності. Загалом від початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну контрольно-пропускний пункт «Порубне-Сірет» перетнуло близько 1 млн. українських громадян.

Перший заступник голови Чернівецької обласної ради Микола Гуйтор подякував за допомогу і підтримку, надані Румунією та Сучавським повітом для українських громадян, відзначив добросусідські відносини між регіонами, а також додав, що Чернівецька обласна рада зацікавлена у налагодженні подальших діалогів та спільної роботи. Румунські посадовці, зі свого боку, запевнили, що готові до співпраці, а також наголосили, що і надалі будуть підтримувати Україну та надаватимуть усю необхідну допомогу.

Активну участь у роботі з біженцям беруть і громадські організації. Завдяки ГО «Salvați copii» («Рятуйте дітей») діти отримують психологічну допомогу, вивчають румунську мову та інше. З ними працюють як румунські, так і українські волонтери.

Учасники поїздки також мали змогу відвідати пункти тимчасового перебування для біженців. У спеціально облаштованих місцях люди, які перетнули кордон, мали можливість отримати їжу, теплий одяг, засоби гігієни, їм надавалася медична та психологічна допомога, працівники міграційної служби допомагали у відновленні документів.

На початку вторгнення пункти були переповнені, зараз в пункті перебування біженців Радівців знаходиться близько чверті його пропускної спроможності, а в Сіреті він практично порожній, проте їх не згортають, поки в Україні тривають бойові дії і лишається загроза збільшення кількості біженців.

Освітній проєкт реалізовується Чернівецьким регіональним центром підвищення кваліфікації за підтримки Фонду Ганса Зайделя в Україні. В рамках реалізації проєкту організовано тематичні онлайн-семінари із психології спілкування, правової підтримки, цивільного захисту та медичної допомоги, створення належних житлово-побутових умов, працевлаштування та перекваліфікації внутрішньо переміщених осіб. До проведення семінару залучені викладачі вищих навчальних закладів, громадські діячі, фахівці центру зайнятості та практичні психологи. Ідея проєкту полягає у набутті посадовцями органів місцевого самоврядування необхідних знань та вмінь, які вдосконалять їх функціональну спроможність щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб.

***Фото**: Яна Мельничук, Інна Кубай*

СЕРГІЙ ГАКМАН,

заступник директора Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИЙОМУ БІЖЕНЦІВ ВІЙНИ: РУМУНСЬКИЙ ДОСВІД

27 жовтня відбувалася поїздка представників органів місцевого самоврядування до Сучави. Метою поїздки було вивчити досвід румунських партнерів щодо прийому біженців війни з України та дізнатися про оптимальні шляхи вирішення низки питань, пов'язаних із цим процесом. У складі делегації були міські, сільські голови та їх заступники, працівники певних структур органів місцевого самоврядування, які безпосередньо зайняті в процесах прийому і облаштування внутрішньо переміщених осіб, а також представники громадських організацій, які співпрацюють у цьому контексті з органами місцевого самоврядування.

У Сучавській повітовій раді наша делегація зустрілася із заступником голови Сучавської повітової ради Нікулає Барбе і префектом Сучавського повіту Александру Молдованом. На зустріч було запрошено заступника керівника Інспекторату з питань надзвичайних ситуацій, керівника Інспекторату румунської жандармерії в Сучавському повіті, керівника Інспекторату освіти, керівника підрозділу прикордонної поліції, який працює на українському кордоні, керівника Інспекторату у справах дітей, а також представників низки румунських неурядових організацій, які займаються питаннями допомоги біженцям війни з України.

Зауважу, що біженці війни відрізняються від осіб, які набули статус біженця. Відповідно до Міжнародної конвенції про статус біженців біженцями вважаються люди, які були змушені були залишити країну свого постійного проживання через переслідування або загрозу переслідування з боку держави за ознаками приналежності до певної раси, етносу, переслідування за певні політичні погляди або за приналежність до певної соціальної групи. Біженці війни – це люди, які потребують захисту внаслідок воєнних дій і у випадку їх завершення повертаються на свою територію або отримують якийсь інший гуманітарний статус на території тієї держави, де вони перебувають. Біженцями можуть бути тільки громадяни однієї країни на території іншої країни. В межах своєї країни вони мають статус внутрішньо переміщених осіб.

Румуни розповіли, яким чином вони організовували табори прийому біженців, процес надання гуманітарної допомоги, а також про те, як відбувалася взаємодія органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства в цьому контексті. Насамперед було створено штаб, до якого увійшли представники усіх зазначених структур. Штаб засідав щодня, кожного вечора розглядалися питання, що працює добре, що не спрацьовує, які нові проблеми з'явилися і яким чином

їх можна вирішувати. Завдяки такому внутрішньому узгодженню був налагоджений оптимальний механізм, щоб створити максимально комфортні умови для громадян України.

У Сучавському повіті було створено три табори для біженців. Перший – це пункт прийому безпосередньо на кордоні. Тут люди могли обігрітися, адже в лютому, коли був найбільший наплив, температура повітря була мінус 12. Їм надавали харчування, першу медичну допомогу, забезпечували необхідними ліками на певний період, якщо в цьому була потреба. Цей пункт мав розподільчу та координаційну функцію. Тут з'ясовували, які у людей подальші плани і чим їм можна допомогти. Якщо люди не мали потрібних документів – їх направляли до тимчасового табору у Сірет, де вже надавалася відповідна юридична допомога, якщо планували рухатися далі – їх забезпечували автобусами, які відвозили в аеропорти, на залізничні та автовокзали. Оскільки транспортні шляхи були переповнені, посольства організовували спеціальні автобуси, які ходили в міста, найближчі до кордону, звідки вже біженців забирали до конкретних країн.

Важливий момент, що на цьому пункті пропуску людей до себе забирали також місцеві мешканці, тому більшість потрапляли не в табори, а до людей, які просто прийшли допомогти. Розповім історію із мого власного досвіду. Мені зателефонували знайомі, які перебували в Румунії, і оскільки не володіли румунською, попросили мене щиро подякувати господарям, які їх приймали, адже відчули абсолютне тепло і підтримку з боку румунської родини. Мої знайомі перебували в Румунії тимчасово – вони чекали на внучку, яку мали перевезти в Іспанію, тому що мама дитини, їх донька, у цей час була зайнята евакуацією людей із зони бойових дій, облаштуванням внутрішньо переміщених осіб та організацією гуманітарної допомоги і не могла залишити свою роботу. І весь цей період румунська сім'я про них дбала, допомогла забрати дитину з кордону, потім відвезла в аеропорт, щоб вони мали змогу рухатися далі – і все це абсолютно безкоштовно, тому що вважали, що так має бути по-людськи. Безумовно, я переказав усі слова подяки, а потім ще від себе розповів, що це за сім'я і яку велику справу зараз робить їх донька. І ці чужі люди, не знаючи один одного, не знаючи мови, весь вечір сиділи, обнявшись. Такі моменти дуже розчулюють.

Другий пункт біженців був створений в Сіреті. На Сіретському стадіоні облаштували наметове містечко із застосуванням сучасних технологій обігріву, завдяки яким у наметі було 200 тепла за температури на вулиці -120. Намети належали не лише Інспекторату з надзвичайних ситуацій Сучавського повіту, а й з іншим містам з глибинних повітів, що далі від кордону. Обладнання привозили працівники, які лишалися працювати вахтовим методом і виконувати необхідні завдання. В цей табір приїхало також дві спеціальні машини міграційної служби Румунії, обладнані всім необхідним для оформлення документів, потрібних людям для легального перебування на території Румунії або подальшого пересування міжнародними лініями. У наметовому містечку працювала їдальня, де люди отримували триразове харчування: сніданок у вигляді шведського столу та гарячі страви на обід і вечерю.

Третій пункт прийому, у Радівцях, вже був розрахований на довготривале перебування біженців. Для цього пристосували центральний спортзал, облаштувавши у ньому спальні місця. Менший зал, який можна було краще обігріти, використовували для прийому жінок з маленькими дітьми. Для окремих сімей були обладнані також житлові контейнери та намети.

Працювали медична та санітарна служба, жандармерія забезпечувала охорону території. У перші дні війни місця прийому були переповнені, зараз у таборі, що розрахований на проживання п'ятисот осіб, мешкає трохи більше ста. Разом з тим всі пункти прийому продовжують функціонувати і готові в будь-який момент за потреби приймати нову хвилю людей з України.

Усі служби зараз готові набагато краще, ніж це було в лютому, адже мають набутий досвід і навчених людей. Зазначу, що в таборах для біженців працювали представники різних служб не лише Сучавського повіту, а й інших міст і регіонів Румунії, таким чином ситуацію використовували, щоб підготувати якомога більшу кількість персоналу для роботи у подібних кризових обставинах.

Поряд із цим румуни намагаються вирішити також низку питань, пов'язаних з інтеграцією українських біженців. Незважаючи на те, чи це короткотермінове перебування в Румунії, чи довготермінове, вони дають певні можливості для освіти українських дітей – як дошкільнят, так і дітей шкільного віку. Там, де була можливість, до освітнього процесу залучили українських вчителів, які покинули свої домівки через обстріли, багатьом дітям надали планшети та забезпечили інтернетом, щоб вони мали змогу брати участь в онлайн-уроках з України. Також для дітей створені умови для вивчення румунської мови.

Є важливий момент щодо інтеграції біженців. Людей, які володіють мовою (або не володіють, але можуть обійтися без неї, якщо це виконання певних механічних функцій), вони намагаються працевлаштувати. По-перше, це простіше, ніж весь час надавати допомогу, по-друге, людині, яка працює і самостійно заробляє кошти, набагато легше психологічно: вона почувається впевненіше, має відчуття самодостатності.

Варто також зазначити, що в пунктах надання допомоги надається не просто гуманітарна допомога у вигляді продуктів чи ще чогось, а своєрідний ваучер, і людина може сама вирішувати, на що їй потрібніше ці гроші витратити: на харчі, одяг, культурний розвиток чи щось інше. Тобто це теж вияв такого більш «дорослого» ставлення до біженців війни, які вимушено опинилися в іншій державі і живуть за рахунок сусідньої держави.

Поряд з тим трохи неприємним було виявити, що у пунктах прийому біженців є громадяни України з відносно безпечних регіонів, зокрема і з Чернівецької області, які отримують все необхідне, але навіть не намагаються взяти участь в забезпеченні соціального життя в таборах, як, наприклад, приготування їжі, прибирання тощо. І це, на мій погляд, з їхнього боку, є дуже некоректним, адже формує у наших сусідів негативне ставлення до українських біженців.

Активну участь у допомозі нашим співгромадянам беруть неурядові організації. Зокрема, ми відвідали громадської організації «Salvați copiii» [«Врятуйте дітей»]. Ця організація займається процесом навчання та розвитку дітей. Дітям пропонують різні заняття, ігри, навчають румунської мови, тобто намагаються зробити так, щоб у дітей, які опинилися в чужій країні, цей період не став «вирваним» із життя, а був наповнений користю.

Ми побачили багатьох українських громадян, які опинилися в Румунії, і вже активно працюють (багато з них, зокрема, в різного роду пунктах для надання допомоги українським біженцям), і я переповнений повагою до цих людей, бо навіть опинившись у складній ситуації, вони намагаються допомогти іншим.

Також мене здивував рівень самовіддачі і рівень ставлення до нашої біди як до своєї власної з боку наших румунських сусідів. І мені здається, це буде великою помилкою, якщо би ми цю позитивну енергію взаємин між двома народами не перетворимо в дуже конкретні проєкти транскордонного співробітництва в економічній, культурологічній, освітній та інших галузях. Крім того, це можливість подолати всі негативні стереотипи, що утворилися історією та ідеологією комуністичного періоду, в якому кожна сторона намагалася показати зверхність, і посткомуністичного періоду, в якому через намагання знайти свою ідентичність, через певний больовий шок минулого сторони некоректно переходили на територію іншої свідомості. Я думаю, що зараз є шанс побудувати відносини міцної дружби і співробітництва між народами. Якщо ми це не зробимо, ми якоюсь мірою не зможемо дивитися у вічі майбутнім поколінням.

СОКИРЯНСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА ОТРИМАЛА АВТОМОБІЛІ ВІД МІСТА-ПОБРАТИМА АРЕНСБУРГА

В рамках співпраці Сокирянської міської ради з містом Аренсбург - Федеративної Республіки Німеччина для потреб громади передано два автомобілі.

Зокрема, європейськими партнерами передано пожежний автомобіль Mercedes-Benz 811 D-77KW / 811 D 670, повністю обладнаний всім необхідним для гасіння вогню інвентарем та формою для команди, та Mercedes-Benz - спринтер 208 для перевезення пожежних команд.

Спецтранспорт виробництва німецького автомобільного концерну DaimlerChrysler надано містом – побратимом Аренсбург у якості гуманітарної допомоги. Передала пожежні автомобілі заступник мера міста Аренсбург – Карола Бер.

Як зауважив міський голова Василь Козак, місто Аренсбург за кількістю населення ідентичне Сокирянській громаді та має багато цікавих особливостей розвитку сфер народногосподарського комплексу, які варто спробувати впроваджувати і на Сокирянщині.

Під час зустрічі партнери висловили підтримку та готовність до подальшої співпраці в напрямку розвитку різних сфер життєдіяльності Сокирянської громади, а також залучення позитивного досвіду міста-побратима,зазначив міський голова.

Джерело: https://sokyryanska-gromada.gov.ua/news/1665918740/

СОКИРЯНСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА ПРАЦЮЄ НАД ОБЛАШТУВАННЯМ ЖИТЛА ДЛЯ МЕДИКІВ, ЯКІ ПРИБУЛИ ІЗ ЗОНИ БОЙОВИХ ДІЙ І ПЛАНУЮТЬ ЗАЛИШИТИСЬ ПРАЦЮВАТИ В ГРОМАДІ

Для розміщення вказаної категорії внутрішньо переміщених осіб обрано приміщення колишнього хірургічного відділення Сокирянської лікарні. Будівля понад 10 років не використовувалась за призначенням. Минулими роками за рахунок коштів місцевого бюджету було здійснено заміну даху установи, а також відремонтовано та утеплено частину фасаду.

Нині фахівці підрядної організації працюють над облаштуванням квартир для розміщення двох сімей медичних працівників, які прибули до Сокирянської громади із Донецької області та працюють на базі КНП «Сокирянська лікарня». До участі у вирішенні питань планування житла залучають лікарів, які тут житимуть.

Загалом, по завершенню робіт з реконструкції та ремонту, в приміщенні можна буде облаштувати житло для проживання 9 сімей, а це близько 50 людей із категорії внутрішньо переміщених осіб.

Зараз Сокирянська міська рада також працює над облаштуванням додаткових колективних центрів для проживання внутрішньо переміщених осіб. Один з таких закладів планується опорядити на базі будинку тваринника колишнього колгоспу в селі Коболчин. Понад 15 років приміщення не використовувались за призначенням. Відповідно до схеми планування, заклад має всі необхідні для проживання людей приміщення.

Наразі тут оновлено систему водопостачання, частково замінено вікна та двері, замінено систему теплопостачання та облаштовано приміщення для встановлення котельні.

У разі завершення реконструкції, в установі можна буде розмістити 60 осіб, які потребують тимчасового прихистку.

Окрім коштів місцевого бюджету, на реалізацію важливих соціальних проектів, спрямованих на облаштування житла для внутрішньо переміщених осіб, планується залучити і кошти іноземних інвесторів, однак для цього в першу чергу необхідно надати підтвердження, що громада спроможна взяти дольову участь у реалізації проекту.

Джерело: https://sokyryanska-gromada.gov.ua/news/1669385415/

У НОВОДНІСТРОВСЬКУ СТВОРЮЄТЬСЯ КОВОРКІНГ ДЛЯ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ ВІДДАЛЕНО

За ініціативи міського Новодністровського голови Наталі Цимбалюк розпочато створення коворкінгу - простору для фахівців сфери ІТ та інших, які працюють віддалено і втрачають можливість працювати вдома у зв`язку з постійними відключеннями електроенергії, - про це йдеться на офіційній сторінці Новодністровської міської ради у Facebook *(https://www.facebook.com/groups/234838078230806)*. З цією метою буде виділено приміщення із доступом до електромережі та інтернету.

У КАДУБОВЕЦЬКІЙ ГРОМАДІ ДИТСАДОК ПЕРЕТВОРЯТЬ НА ГУРТОЖИТОК ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

У селі Чуньків, що в Кадубовецькій громаді, капітально ремонтують будівлю колишнього дитсадка, аби перетворити його на гуртожиток для переселенців.Внутрішньо переміщених осіб тут приймають із перших днів війни, люди почали приїжджати вже з третього березня. Селили їх у соціальних та закладах освіти.

«Частина переселенців уже повернулися додому, проте є й такі, кому їхати нікуди – мешканці Авдіївки, Сєвєродонецька, Слов'янська. Жити у великих кімнатах дитсадка, разом по 10-15 чоловік, не дуже зручно, адже є серед переселенців і немовлята, і літні люди. Тому вирішили переобладнати для них приміщення – зробити окремі кімнати, санвузли, душові», – розповів староста села Чуньків Микола Драбюк.

Ремонтують дитсадок за рахунок державного бюджету та коштом громади. У ньому зможуть мешкати 60 людей.

Джерело: https://bukrada.gov.ua/novyny-ta-publikacii/u-kaduboveckij-gromadi-ditsadok-peretvoryat-na-gurtozhitok-dlya-pereselenciv/

ХОТИНСЬКА ГРОМАДА РОЗШИРЮЄ МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Хотинський міський голова Андрій Дранчук перебував у робочій поїздці в Німеччині. Її результатом стало налогодження партнерських зв'язків з містом Тельтов, що у землі Бранденбург, Німеччина.

«Місяць тому зустрівся з мером цього міста Томасом Шмідтом на українсько-німецькому конгресі та на його запрошення з офіційною делегацією Хотинської міської ради відвідав Тельтов. Зустрівся з депутатами, українцями, які після початку війни оселилися у місті Тельтов. Ознайомився з роботою закладів освіти і медицини,інших муніципальних установ. Розповів, як українці борються зі страшним злом – російськими окупантами, які складні виклики постають перед нашою громадою. Обговорили попередньо договір про партнерство Хотина та міста Тельтов, який буде підписано найближчим часом. Вдячний новим друзям з Німеччини та меру Томасу Шмідту за дружній прийом, слова підтримки і сподіваюся на конструктивний діалог та продуктивну співпрацю!», - йдеться на сторінці Андрія Дранчука у Facebook

Результатом міжнародної співпраці, поїздок та перемовин з європейськими партнерами стало те, що Хотинська громада отримала допомогу від французького міста Ла Курон.

В рамках цієї допомоги отримали медичні багатофункціональні ліжка, які розподілені між Хотинською багатопрофільною лікарнею, амбулаторіями Хотинського центру первинної медичної допомоги та Хотинського медичного центру, столики для роздачі ліків та інше медичне приладдя, електроприлади і обігрівачі, фарби та будівельну техніку, зокрема бетономішалки, мотопомпу, газонокосарки, господарський інвентар.

Також одержали 2 пральні машини для облаштування пральні у шелтері (притулку) для переселенців, що діє в Хотині на базі однієї з релігійних громад. Тут буде створено локацію для онлайн навчання дітей, для чого одержали комп'ютерну техніку та канцтовари.

Крім того надано медикаменти, ковдри, засоби гігієни, рушники, продукти, одяг, іграшки і взуття для дітей.

УХОТИНІ ВІДКРИЛИ КАПІТАЛЬНО ВІДРЕМОНТОВАНИЙ ПРИТУЛОК ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

У Хотині відкрили капітально відремонтований притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. У закладі надаватимуть комплексну допомогу (психологічну, соціально-медичну, юридичну, побутову, інформаційну та інші послуги) на основі оцінки їхніх потреб та індивідуального підходу до особи з урахуванням віку, статі, стану здоров'я та соціального становища.

Прихисток розрахований на 12 дорослих осіб, які зможуть тут перебувати разом з дітьми. Термін перебування – від 1 до 3 місяців з можливістю подальшого продовження (максимум до пів року).

У відкритті взяли участь начальник Чернівецької обласної адміністрації Руслан Запаранюк, Надзвичайний і Повноважний посол Канади в Україні Лариса Ґаладза та міністр соціальної політики України Оксана Жолнович.

Проєкт реалізували завдяки Міністерству соціальної політики України, Фонду Народонаселення ООН в Україні – UNFPA Ukraine за фінансової підтримки Уряду Канади, спільно із Хотинською міською радою та Центром надання соціальних послуг Хотинської міської ради.

«Чоловіки та жінки мають бути рівними у всіх сферах життя. Насилля є бар'єром, який заважає суспільству нормально функціонувати», – зазначила Лариса Ґаладза.

«Багато людей досі неправильно трактують поняття соціальної підтримки. Перш за все – це про послуги та допомогу іншим. Кожна людина в громаді має почувати себе

комфортно», – пояснила Міністр соціальної політики Оксана Жолнович.

«Насилля – це дуже важлива соціальна тема, про яку необхідно постійно говорити, аби викорінити його з соціуму. Цей притулок допоможе жінкам почувати себе захищеними», – підкреслив Руслан Запаранюк.

«Ми поставили перед собою амбітну мету – Хотинська громада має стати вільною від насильства в усіх його проявах. І наполегливо йшли до цієї мети. Завдяки залученим грантам, реалізації цього проєкту створили всі умови для того, щоб постраждалі від насильства отримали прихисток і всебічну допомогу, відчули себе у безпеці. І тепер Хотинська громада – чи не єдина невелика громада в Україні, яка всього лише за рік змогла створити всі спеціалізовані сервіси та розбудувати систему протидії та запобігання домашньому насильству, які є здебільшого лише в обласних центрах. Налагодили дієвий алгоритм співпраці з поліцією, прокуратурою, медичними закладами та всіма долученими службами. Діє мобільна бригада соціально-психологічної допомоги.

Переконаний, громада має бути спроможною, в тому числі щодо кількості і якості послуг. Ми беремо відповідальність і працюємо для того, щоб надавати якнайбільше послуг жителям Хотинської громади. Наша команда готова до змін, впровадження нових проєктів. Не зупинимося на досягнутому, розвиватимемо Хотинську громаду й надалі», - зазначив у своєму дописі на сторінці у Facebook Хотинський міський голова Андрій Дранчук.

Джерело: https://bukoda.gov.ua/news/u-hotini-vidkrili-kapitalno-vidremontovanij-pritulok-dlya-osib-yaki-postrazhdali-vid-domashnogo-nasilstva-taabo-nasilstva

https://www.facebook.com/Dranchuk.Andriy/posts/pfbid09UBgU3Cr255q4hh4VwirsncKy5Wo51RxNRZGrGyrSbkUB7MBJMg7PcW8sMbPdmKil

В ЮРКОВЕЦЬКІЙ ГРОМАДІ ПРИХИСТИЛИ БЛИЗЬКО 200 ДІТЕЙ ТА 300 ДОРОСЛИХ

З початку повномасштабного вторгнення у спортивно-оздоровчому таборі «Твій табір», що у Юрковецькій громаді, прихистили близько 200 дітей та 300 дорослих. Це, зокрема, студенти з Бучі, Миколаєва та інших регіонів України. Серед них також діти-сироти та ті, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

«Першими 25 лютого ми прийняли більше сотні студентів з Бучі. Найбільше людей заїхало на початку квітня – близько 320. У таборі створені всі необхідні умови для життя. Ми організували п'ятиразове харчування. Благодійники допомагають нам забезпечувати дітей одягом, іграшками тощо. Також нас підтримують ментори й волонтери», - сказав голова спілки спортивного оздоровчого табору «Твій табір» Ігор Тимко.

Він також розповів, що спочатку діти проходять тут період адаптації, оговтуючись від жахіть війни. Далі – трансформують свої переживання у світлі й позитивні емоції, знаходять друзів, пізнають світ і радіють життю. А ще – навчаються фінансової грамотності.

«У нас є своя табірна валюта – кемпи. Їх діти заробляють впродовж тижня – прибирають, допомагають дорослим тощо. Відтак за кемпи вони можуть придбати додаткові іграшки та солодощі», - пояснив Ігор Тимко.

Наразі у таборі проживає близько 50 дітей із Южноукраїнська, Первомайська і Миколаєва. Ще близько 100 готові прийняти. Крім того, на території добудовують приміщення, в якому, за потреби, додатково зможуть розмістити ще сотню людей.

Джерело: https://bukoda.gov.ua/news/z-buchi-i-mikolayeva-u-tabori-v-yurkoveckij-gromadi-prihistili-blizko-200-ditej-ta-300-doroslih

ЧУДЕЙСЬКА ГРОМАДА ОТРИМАЛА ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ ВІД УРЯДУ ШВАБІЇ

Чудейська громада отримала гуманітарну допомогу від уряду Швабії. Йдеться, зокрема, про пожежну машину. Її президент Генеральної ради депутатів округу Швабія (Німеччина) Мартін Зайлер передав команді рятувальників Чудейської громади.

За підтримку буковинців йому подякував начальник Чернівецької ОВА Руслан Запаранюк. «Кожен гуманітарний вантаж від наших партнерів – це вагома допомога. Дякую, що у такий складний час для нашої країни ви стоїте пліч-о-пліч з нами. Цінуємо нашу дружбу», - зазначив Руслан Запаранюк.

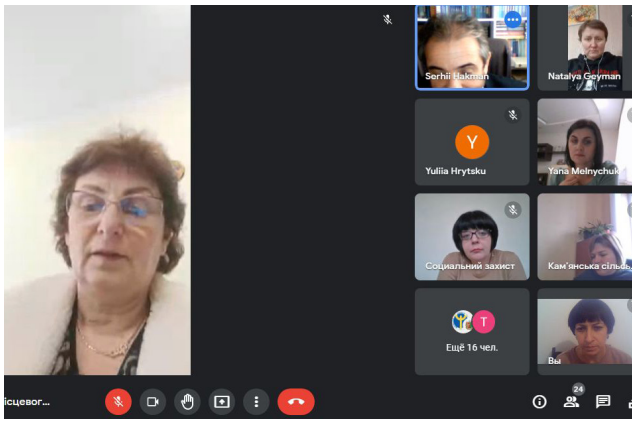
Окрім транспортного засобу з міста Аусбург передали також допомогу для Черешського психоневрологічного будинку-інтернату вагою 1100 кг. Підопічним привезли засоби особистої гігієни, продукти тривалого зберігання, одяг тощо.

Джерело: https://bukrada.gov.ua/

НАТАЛІЯ КАТРЮК,

Мамаївський сільський голова

НАШ ОБОВ'ЯЗОК – ДАТИ ЛЮДЯМ ВІДЧУТТЯ ЗАХИЩЕНОСТІ

Це дійсно правда, що треба опинитися у певний час, у певному місці і за певних обставин. Для Мамаївської громади зустріч з громадською організацією «Елеос Україна» став подарунком долі – за 15 хвилин ми змогли домовитися про величезний проєкт, який дав можливість сотні людей отримати достойні житлові умови. Це не квартири, але разом з тим це умови, наближені до нормального проживання. Мені як сільському голові було дуже приємно те, що ми змогли знайти спільну мову і дати можливість реалізуватися проєкту на теренах громади, відкрити шелтер Святої Ольги.

Сьогодні це функціональна установа, яка живе своїм повномасштабним життям: там є директор, соціальний працівник, психолог, там є нормальні умови проживання, спланована програма. Тобто «не тільки виживаємо, а живемо», тому що насправді це дуже складно – вкласти все своє життя в один рюкзак. Цим людям важко доводити, що життя триває, їх дуже складно налаштовувати на позитив. Але завдяки тому, що люди працюють і живуть в цьому шелтері, сьогодні вони є учасниками багатьох семінарів, мають можливість поїздити Україною, познайомитися з гарними місцями, навіть виїжджають за її межі, зокрема в Румунію – навіть для тих самих закупок, щоб розвіятися, а ще побачити, що світ разом з ними і їх не залишають осторонь. Для людей, звичайно, потрібні роки, щоб вони могли оговтатись від того, що трапилося, але якщо поруч будуть ті, кому не байдуже, впоратися із цим буде легше. І для кожного з нас, хто зараз живе у власному будинку, має стабільну заробітну плату, може відправити дітей до школи, є просто обов'язком дати можливість іншим людям відчути себе захищеними.

Ми також розуміємо, що серед наших мешканців шелтеру є ті, хто, мабуть, і через рік не повернуться до своїх домівок, тому що у Маріуполі, Херсоні ситуація дуже критична. Ці люди залишаться і на два, і на три роки. Ми зробимо все можливе, щоб допомогти їм, а час уже розставить все на місця.

У шелтері серед вимушено переселених осіб є також люди з інвалідністю, тому у нас виникла ідея створити в громаді центр психологічної і медичної реабілітації саме для цих них, тому що їм набагато складніше адаптуватися в суспільстві. Така ідея виникла і ми її зреалізували. 3 грудня в Мамаївській громаді, в селищі Лужани, біля шелтеру святої Ольги відкрито офіс центру реабілітації для осіб з інвалідністю – як дітей, так і дорослих. Там працюватимуть психолог, реабілітолог, соціальні працівники. Відкрити центр вдалося завдяки допомозі наших німецьких партнерів. Розпочинаємо також будівництво великого центру, де допомагатимемо людям з інвалідністю знайти себе професійно.

В МАМАЇВСЬКІЙ ГРОМАДІ З'ЯВИВСЯ ПРОСТІР ДЛЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ІНВАЛІДНІСТЮ

3 грудня відбулося відкриття Комунальної установи Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Допомога життю» Мамаївської сільської ради при офісі ГО «Мрії особливих дітей», - про це йдеться на офіційній сторінці громади у Facbook.

У нтрі передбачено комунікативну кімнату, де фахівці проводитимуть психологічні тренінги для дітей та осіб з обмеженими можливостями, різні майстер-класи, гуртки. Розпочало свою роботу соціальне кафе, де особливі дітки зможуть прояви свої навики та можливості.

В майбутньому такий простір повноцінно запрацює як реабілітаційний центр для мобільних та маломобільних верств населенням, де надаватимуть соціальну, психологічну, медичну, психолого-педагогічну, професійну, фізичну, фізкультурно-спортивну та трудову реабілітацію, молоді люди зможуть опанувати різні професії.

У ГЛИБОЦІ ВІДКРИЛИ НОВИЙ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР

Простір розрахований і на дітей-підлітків, і на батьків з дітьми, і просто на дорослих - залежно від потреб», - зазначає ініціатор проєкту Остап Українець на своїй сторінці у Facebook.

«Дуже сподіваюся, що вийде налагодити співпрацю зі школами і проводити в нас бодай по кілька занять художньої культури на рік, на живих намальованих прикладах (благо наші художники малюють у вкрай різних стилях). Злата Тарасенко, Валерія Куц, Юрій Погребняк, Софія Сіренко - дякую цим людям, котрі передали нам для експонування власні роботи. Сподіваюсь, далі і творів, і митців у просторі ставатиме все більше, і ця робота вже буде двосторонньою, і з'являться і місцеві роботи.

Взагалі в найближчих планах - облаштувати куточок для ткацької майстерні (в нас є свої кросна і є охочі з ними працювати) і довести до пуття виставковий простір, котрий зараз діє тільки сесійно і з мольбертів (в приміщенні собачий холод, а зі стаціонарними кріпленнями виникли певні проблеми, вирішуємо). Також сподіваюся розширити платформу до візуальних мистецтв загалом і доповнти майстерню також обладнанням для фото- і відеозйомки та обробки фото і відео», - йдеться у його дописі.

Фото: https://hlyboka-gromada.gov.ua/news/1670859829/

ФАДЕЙ ЯЦЕНЮК,

доцент кафедри історії України Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича

ГОЛОДОМОР 1932-1933 РР. – ГЕНОЦИД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Серед трагічних сторінок нашої історії першої половини XX ст. виокремлюються три жахливих голоди: 1921-1922, 1932-1933, 1946-1947 років. Значні жертви голоду 1921-1922 та 1946-1947 років можна пояснити об'єктивними причинами: Перша та Друга світові війни, революція та громадянська війни, посухи, різні хвороби. Найстрашніший Голодомор 1932-1933 рр., який забрав життя мільйонів людей, пояснити об'єктивними причинами неможливо. Голодомор в Україні, який тривав більше року (500 днів з квітня 1932 р. по листопад 1933 р.), відбувся в СРСР під час реалізації радянської модернізації, коли за висловом «вождя всіх народів» Сталіна: «Жити стало краще, жити стало веселіше».

Для таких жертв не було ні об'єктивних, ні природних причин. Існували лише політичні причини: масштабний репресивний захід проти українського селянства, яке опиралось колективізації; метод припинення зростання національної свідомості і згортання українізації; план стабілізації оперативного тилу Червоної Армії в майбутніх «визвольних походах» до Європи, які були заплановані на 40-ві роки. Теорія світового комунізму, яку виношували більшовики, починаючи з Леніна, передбачала відкриту агресію по відношенню до європейських держав, реалізацію якої не можна було починати, маючи в тилу таку неспокійну Україну.

Голодомор 1932-33 рр. – це апогей в антиселянській політиці більшовицької влади. Селяни, ці одвічні трударі і годувальники, розглядались сталінським режимом як реакційний, ворожий клас (куркуль, дрібний буржуй, мішечник, класовий ворог), що міг нібито реставрувати капіталізм. Селянин-власник стояв на заваді побудови міфічного безкласового суспільства, цього бездержавного союзу радянських республік, який сповідував єдину державу (СРСР), єдину мову (російську), єдиний народ (радянський). Селяни були зберігачами української мови, культури, традицій, охоронцями української державності. В їхній пам'яті ще жила Гетьманщина з часів Б. Хмельницького, визвольні змагання 1917-1920 рр. за українську державність.

Саме тому і був нанесений основний удар більшовиків по українському селянству. Спочатку через комітети бідноти проводилось вилучення хліба і продуктів (продрозверстка), потім був голод 1921-1922 рр. і політика ліквідації куркульства як класу і нарешті, насильницька колективізація, яка розпочалась в 1929 р. Селяни почали чинити опір усуспільненню господарств. Селянський супротив був серйозним застереженням насильницькій колективізації і змусив радянське керівництво дещо послабити тиск на селян. Після виходу весною 1930 р. сталінської статті «Запаморочення від

успіхів», яка засуджувала насильницькі методи колективізації і демагогічно стверджувала, що в колгоспи потрібно вступати добровільно, селяни масово почали покидати колгоспи.

Влада, щоб повернути селян назад в колгоспи, почала застосовувати репресії: залякування, суди, розкуркулення, виселення, експропріацію майна, ув'язнення, розстріли. Не колгоспників не обслуговували в лікарнях, їм не дозволяли молоти зерно, їх дітей виключали зі шкіл тощо. Однак, і це не принесло бажаних результатів. Тоді вдались до «тихої» і дуже жорстокої зброї – голодомору-геноциду.

Головний технологічний захід, який використали більшовики проти українського селянства – грабіжницькі хлібозаготівлі. Нещадна мітла хлібозаготівель почала вимітати селянський і колгоспний хліб з 1929 р. Щороку росли її розміри і ніхто з керівників України реально не оцінював – чи зможе Україна виконати ті хлібозаготівлі, чи ні. Для прискорення виконання директив Центру щодо хлібоздачі в Україні діяла спеціальна комісія на чолі з В. Молотовим, а на допомогу комуністам України був направлений П. Постишев, якого прозвали «головнокомандуючим голодом» та 112 тисяч уповноважених партійно-державного апарату. Вони не зупинялись ні перед чим, щоб виконати план хлібозаготівель, фізично знищуючи українців голодом. Так, один із п'яти винуватців Голодомору, яких визначив український суд в 2010 р., Мендель Хатоєвич, писав в 1933 р.: «Йде війна між селянами і радянською владою. Голод довів їм, хто тут господар. Він коштував мільйони жителів, але колгоспна система існуватиме вічно».

Слухняні виконавці московських директив змушували колгоспи та одноосібників по декілька раз здавати зерно. Хто зерна не мав, у тих відбирали останню картоплю, м'ясо, сало, муку, горох, квасолю, фруктову сушку та інші продукти. Доходило до того, що розбивали жорна, щоб селяни, які десь заховали зерно, не могли його перетерти вночі на муку.

Для того, щоб забрати в селян хліб, почали видавати різні постанови та рішення антинародного характеру. Так, згідно закону СРСР від 7.08.1932 р. про охорону соціалістичної власності, який народ прозвав «Законом про 5 колосків», передбачався розстріл або 10 років ув'язнення. Радянськими директивами проти тих, хто не здавав хліб, застосовувались репресивні заходи: швидкі виїзні суди з засудженням до різноманітних мір покарання, продовольчі штрафи, занесення цілих сіл на «чорну дошку» тощо.

В той час, як люди в Україні мерли з голоду, з СРСР за кордон вивозились мільйони тонн зерна, а радянська пропагандистська машина переконувала світ в перевагах колгоспного ладу. Хліб з'являвся на Заході, то як міг Захід повірити в те, що, вивозячи велику кількість хліба, СРСР нищить власний народ.

Селянам складно було купити десь хліб, бо базарна торгівля була обмежена або й заборонена. Продовольчих карток, як у робітників, у селян не було, привезти продовольство з інших республік не дозволялося. Виїхати чи просто втекти від голоду з України в інші республіки чи за кордон було складно, бо на кордонах стояли війська, які відкривали по своїх співвітчизниках гвинтівочно-кулеметний вогонь, виловлювали втікачів і повертали назад. Селяни не могли нікуди виїхати, так як не мали паспортів. Внутрішня паспортизація в СРСР була запроваджена в грудні 1932 р. лише для міст і новобудов. Селяни повинні були проживати там, де вони потрібні, тому їм паспорта не видавали. По суті це було кріпацтво.

Не витримуючи мук голоду, люди мерли масово, щодня, щогодини, щохвилини. У 1932-1933 рр. вся Україна вкрилась безіменними могилами. Прізвищ померлих не питали і ніяких надгробних знаків не встановлювали. Щоб замести сліди злочину партійні та силові органи ДПУ-НКВС

змушували секретарів сільських рад вказувати причину смерті не від голоду, а будь-які інші. Всього, за уточненими даними, голодомор забрав близько 4 млн. жителів України.

Спланований і керований з Москви геноцид проти українського народу американський дослідник Роберт Конквест влучно назвав «Жнивами скорботи». Це дійсно були страшні жнива, які збирав український селянин з поля, засіяного антиукраїнською та антиселянською політикою комуністичного режиму.

Сталінське керівництво шляхом безсоромної брехні, користуючись закритістю радянського суспільства, приховувало свій злочин від світової громадськості. Завіса мовчання над конаючим українським селом робила всі спроби допомоги з боку міжнародної громадськості українцям марними. Була втілена в життя операція «Прикриття», в якій використовували іноземців: дипломатів, журналістів, письменників. Навіть тим іноземцям, які інколи проникали за «залізну завісу», не вдавалось побачити масштаби голоду, так як їх возили в заздалегідь визначені і приготовлені села та домівки. Однак, інформація про масштаби голодомору в Україні доходила до світової громадськості. В березні 1933 р. англійський журналіст Гарет Джонс та італійський консул у Москві Сержіо Граденіго вперше оприлюднили дані про голод та жертви в Україні.

Не мовчало українство західноукраїнських земель, зокрема Буковини. Перебуваючи в складі Румунії, українці Буковини не залишились осторонь трагедії українського народу, а сприйняли її як свою і, в міру своїх можливостей і сил, прагнули допомогти стражденному народу. В цьому процесі були задіяні церква, громадсько-політичні організації, молодіжні, жіночі та кооперативні товариства. Періодичні видання «Час», «Народна сила», «Нове життя», «Самостійна думка», «Українська ластівка» постійно інформували світову громадськість про трагедію в Україні. Буковинці подавали матеріальну та фінансову допомогу тим, кому вдалось вирватись з «радянського раю», брали участь у протестах проти більшовицького Голодомору, організовували жалобні молебні та вшановували померлих від більшовицького насильства. Координаторами таких акцій були відомі громадські діячі: С. Смаль-Стоцький, який керував «Союзом українських журналістів» у Празі, В. Залозецький-Сас, що очолював «Громадський допомоговий комітет рятунку України» в Чернівцях, О. Гузар – очільниця «Жіночої громади на Буковині».

В 50-х рр. XX ст. за кордоном побачили світ три праці про голод 1932-1933 рр. в Україні Дмитра Соловея, а в 1961 р. Василь Барка у творі «Жовтий князь» вперше вжив термін Голодомор. Термін геноцид для позначення українського Голодомору з'явився дещо пізніше, у 80-ті роки, так як те, що відбулось в Україні в 1932-1933 рр. повністю підпадало під Конвенцію ООН 1948 р. про геноцид. Сам же термін геноцид вперше в 1944 р. запровадив польський та американський юрист Рафал (Рафаїл) Лемкін.

З початку 80-х років в Канаді, США, європейських країнах проходили наукові конференції, присвячені аналізу подій 1932-1933 рр. в Україні, видавались спогади очевидців, та тих, хто вижив в часи Голодомору. В 1984 р. при конгресі США діяла комісія по вивченню голодомору, яку очолював історик, проф. Гарвардського університету Джемс Мейс. Саме ця комісія прийшла до висновку, що голодомор підпадає під визначення геноциду та етноциду. Потім, це ж саме підтвердила Міжнародна комісія юристів та вчених, яка в 1990 р. своє рішення направила до ООН.

Початки вивчення складних і драматичних процесів, які відбувались в 1929-1933 рр., розпочались в Україні наприкінці 80-х рр. XX ст. Інформаційний тиск, який почався з Заходу, змусив і науковців України взятись за дослідження насильницької

колективізації та Голодомору 1932-1933 рр. Вже в 1989 р. виходить невелика брошура Станіслава Кульчицького «1933: трагедія голоду» та збірник «Голод 1932-1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів». Цими публікаціями відкрились «шлюзи мовчання». На сьогоднішній день по проблемі колективізації та голодомору є величезна кількість публікацій, про що свідчать три бібліографічні покажчики «Голодомор в Україні 1932-1933 рр.», які містять інформацію про тисячі публікацій, надрукованих не лише в Україні, але й у багатьох країнах світу впродовж 1932-2014 років.

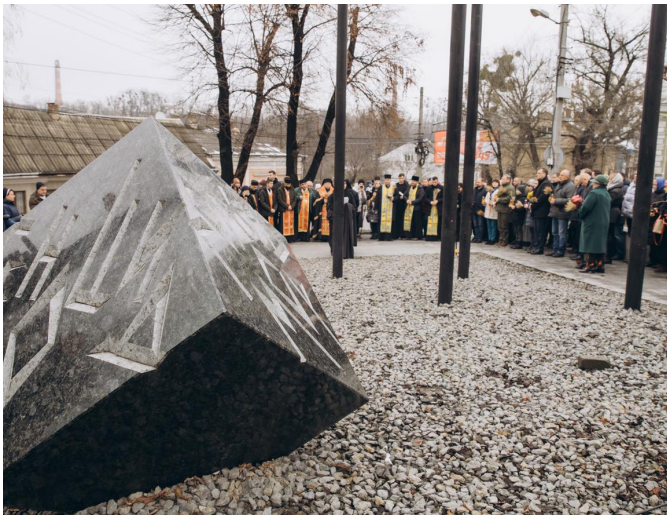
З часу проголошення незалежності України дослідники приділяють значну увагу подіям, які відбувались в українському селі, аналізують антинародну суть насильницької колективізації сільського господарства, що привела до Голодомору 1932-1933 рр. Надрукована величезна кількість архівних документів, як партійних так і державних органів, органів держбезпеки, міліції.

Усі ці видання завершуються висновком про те, що Голодомор 1932-1933 рр. був соціогуманітарною катастрофою XX ст., носив штучний, свідомо спрямований характер, був наслідком насильницької колективізації та хлібозаготівель. Це був найжорстокіший метод розправи з національно-патріотичними силами. Україна втратила мільйони людей – найцінніший скарб української нації. Вмирали переважно саме українці, бо селяни в Україні були в абсолютній більшості українцями (понад 2/3 з них були етнічні українці). У вимерлі чи напіввимерлі українські села власті переселили жителів із сусідніх областей Російської Федерації. Скоротився притік українського населення із сіл у міста України, зате зріс туди притік російського населення, а саме в Донецьку, Дніпропетровську, Харківську, Одеську області. Змінилась етнічна структура населення України – не на користь українців. Винищені ті, хто брав участь у визвольних змаганнях, хто міг народити майбутніх українців.

Голодомор наніс непоправимий удар по українському етносу, було підірвано основи української національної самосвідомості, моралі, побуту, культури, що складалися віками. Були знищені селяни – хранителі духовного спадку нації. Було завдано удару і по політиці українізації, розпочато її повсюдне згортання, як в Україні, так і на Кубані, Курщині і Воронежчині, Далекому Сході.

Пам'ять про невинно убієнні жертви кличе нас бути мудрішими, ніколи не забувати про Голодомор, як засіб політичного упокорення українців, берегти і зміцнювати свою суверенну Батьківщину – Україну і не допустити більше такого насилля над собою і своїми нащадками, яке було вчинене злочинним більшовицьким режимом 90 років тому.

Фото: https://bukoda.gov.ua/news/u-chernivcyah-vshanuvali-pamyat-zhertv-golodomoriv

СЕРГІЙ ГАКМАН,
заступник директора Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації, кандидат історичних наук

ВТОРГНУВШИСЬ В УКРАЇНУ, РОСІЯ ПОРУШИЛА ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Сучасна війна між Росією та Україною є однією із найбільш складних і водночас найбільш дискусійних подій останнього часу, яку досить важко визначити в класичних термінах історичної, політичної науки та теорії міжнародних відносин. Цей конфлікт відбувається на фоні прощання України з радянським минулим, її боротьби за реальну незалежність та у контексті геополітичного протистояння США та Росії.

Віктор Янукович, піддавшись тиску Кремля, відмовився підписати Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, що викликало протести по всій країні, в першу чергу у столиці та в західних областях України. Побиття підрозділами «Беркуту» студентів у Києві в ніч на 30 листопада 2013 р. спричинило пожвавлення акцій протесту. В столиці та інших містах України на вулицю вийшли сотні тисяч людей. Поступово боротьба за європейську інтеграцію України переросла в Революцію гідності. Внаслідок революції Янукович та близькі до «сім'ї» особи покинули країну, що змусило лідерів Майдану взяли владу у свої руки.

Перемога Майдану, зміна виконавчої влади у Києві дратували офіційний Кремль, який відчував, що втрачає вплив на Україну. Росія поспішила скористатися труднощами, які з'явилися у перші дні в нової влади, у своїх геополітичних іграх. Російська Федерація вторглася в Крим, порушивши цілу низку безпекових угод.

Перш за все Росія порушила Будапештський меморандум і Тристоронню заяву від 14 січня 1994 р., якими вона, разом із США та Великобританією, ставала гарантом незалежності і цілісності України, що відмовилася від ядерної зброї.

Кремль завдав також суттєвого удару основам міжнародного права, порушивши вторгненням в Україну низку його принципів, зокрема:

– принцип незастосування сили та погрози застосування сили;

– принцип невтручання у внутрішні справи держави;

– принцип територіальної цілісності держав;

– принцип непорушності державних кордонів;

– принцип добросовісного виконання міжнародно-правових зобов'язань.

Кремль порушив також Конвенцію щодо визначення агресії. Зазначимо, що її основу склала ще Лондонська Конвенція щодо визначення агресії від 3 липня 1933 р. Згодом створена вже після Другої світової війни Організація Об'єднаних Націй резолюцією 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї від 14 грудня 1974 р. прийняла нове, більш повне визначення агресії. Зокрема, відповідно до Конвенції, «Агресією є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності або політичної незалежності іншої держави, або яким-небудь іншим чином, несумісним

із Статутом Організації Об'єднаних Націй (…)». У документі (ст. 3) міститься неповний перелік дій, які кваліфікуються як агресія, незалежно від оголошення війни. Серед них:

a) вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

b) бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

d) напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські і повітряні флоти іншої держави;

e) застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за згодою з приймаючою державою, в порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

f) дія держави, що дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

g) засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, що носять настільки серйозний характер, що це рівнозначно переліченим вище актам, або його значну участь у них.

Ми спостерігаємо здійснення росією щодо України переважної більшості дій, які Конвенцією визначено як агресія.

Після анексії Криму росія продовжила вторгнення на Донбас, в Донецьку та Луганську області. Українські війська гідно чинили опір. Навіть вдалось звільнити певну частину цих областей, попередньо захоплених рф.

Сторони входили в стадію позиційної війни. Проте в лютому 2022 р. Кремль прийняв рішення про повномасштабне вторгнення в Україну. Сотні тисяч людей втратили свої домівки, сотні тисяч українських громадян шукають притулку в західних областях України або за кордоном. Українські громадяни зіткнулися з надзвичайно жорстокою поведінкою російських військових, які нехтують міжнародним правом, зокрема в частини правил ведення війни.

Українська армія не тільки змогла витримати удар і не здати країну ворогові, а й організувати контрнаступи, внаслідок яких звільнено північ та північний схід України. Кожного дня українські військові звільняють клаптик за клаптиком українські землі від агресора, демонструючи масовий героїзм. Саме героїзм української армії та українського народу в цілому і стали основою для отримання підтримки всього цивілізованого світу.

ОКСАНА МИХАЙЛЕНКО,
практичний психолог

СТАБІЛІЗАЦІЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ В УМОВАХ ТРИВОГИ, СТРАХУ ТА ПАНІКИ

В сучасних умовах відчуття тривоги стало постійним супутником нашого життя.

Як зменшити почуття тривоги?

1. Прийняти факт, що вам тривожно.

Розповісти або виписати на папір усе про ваш стан, що відчуваєте.

2. Зрозуміти, що саме вас тривожить. Мозку необхідна конкретика та раціональне пояснення. Тому визначаємо, що саме викликає тривогу, чого боїмося.

3. Зрозуміти, що ви можете зробити, які є варіанти ваших дій в конкретній ситуації, яка викликає відчуття занепокоєння.

4.Зайняти себе справами, робити вправи на концентрацію. Будь-які справи, що спрямовані на концентрацію уваги, допомагають відволіктися від тривожних думок (фізичні вправи, робота, малювання тощо).

5.Приділити увагу власному тілу. Завдання – допомогти собі через тіло та тілесні відчуття (ванна, самомасаж, дихальні вправи, спортивні заняття, вправи на релаксацію).

Панічна атака з'являється раптово й неконтрольовано. Тіло може зреагувати наступними симптомами: - раптове відчуття небезпеки, тривоги;- страх втратити контроль;- відчуття, ніби помираєш;- сильне відчуття жаху;- почуття нереальності, відстороненості, відчуття, що ви не пов'язані зі своїм тілом;- головний біль;- запаморочення;- слабкість;- проблеми з координацією рухів;- біль у грудях;- озноб, тремор;- відчуття задухи;- утруднення дихання, задишка;- нудота;- пітливість;- поколювання або оніміння в пальцях рук або ніг; - прискорене серцебиття;- припливи жару до обличчя;- спазми в животі;- сухість у роті;- необхідність сходити в туалет;- дзвін у вухах;- тремор, прискорене серцебиття, м'язова слабкість тощо.

Під час панічної атаки важливо не піддатися хвилі нав'язливих хаотичних відчуттів. Для цього потрібно переключити увагу на щось інше:

- Зосередьтеся на своєму диханні. Повільно та глибоко вдихайте і видихайте, рахуючи від одного до п'яти. - Не «боріться» з панікою. Нагадайте собі, що напад пройде. - Пам'ятайте, що панічний напад не загрожує життю. - Залишайтеся там, де ви є, якщо це можливо. - Зосередьтеся на позитивних, спокійних і розслаблювальних спогадах. - Спробуйте самі себе обняти, погладити, розтерти свої руки, вуха. Це може допомогти вам відчувати себе краще. Особливо, якщо ви відчуваєте, що ви не пов'язані зі своїм тілом у цей момент. - Походіть на місці. - Зосередьтеся на своїх відчуттях. Наприклад, скуштуйте щось, торкніться до чогось.

Вправи на контакт із тілом

Зробіть будь-яку з цих практик, щоб «заземлитися» та подолати неконтрольований напад страху, тривоги чи розгубленості:

– доторкніться та потріть кінчик носа;

– висуньте язик якомога далі, намагайтеся торкнутися підборіддя;

– розтирайте тіло з ніг до голови, а потім навпаки;

– поплескайте по собі долонями або накиньте, наприклад, плед, щоб відчути межі свого тіла;

– розтирайте точки між пальцями на руках;

– не повертаючи голови, спробуйте відвести погляд у сторону так, наче хочете побачити щось позаду себе;

– прополощіть рот водою, постискайте губи.

Вправа «Заземлення»

Озирніться навколо і визначте для себе:

5 об'єктів, які можна побачити;

4 об'єкти, до яких можна торкнутися;

3 об'єкти, які можна почути;

2 об'єкти, які можна понюхати;

1 об'єкт, який можна спробувати на смак.

Після цього зробіть кілька повільних вдихів і видихів.

Фіксація біля стіни

Якщо поряд є стіна, підійдіть до неї і притуліться так, щоб одночасно торкнутися трьома точками: плечима, сідницями і п'ятками. Якийсь час концентруйтеся на цих точках, вирівнюючи тіло.

Тактильна фіксація

Візьміть до рук будь-який предмет (наприклад, камінь на вулиці) та сфокусуйтеся на ньому: рахуйте кути, легко натискаючи на них пальцями, відчуйте текстуру і форму предмета.

СЕРГІЙ ГАКМАН,

заступник директора Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації

У БУХАРЕСТІ ВІДСВЯТКУВАЛИ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Союз українців в Румунії організував Бухаресті низку заходів, присвячених Дню української мови. Відзначають це свято 9 листопада, і варто зауважити, що впродовж останніх років воно проходить з великим розмахом. Цьогоріч воно було особливо масштабним і охопило велику кількість людей не лише з Румунії та України, а й з інших країн. Серед гостей були представники міністерств та відомств Румунії, місцевих органів влади, представники парламенту тощо.

Святкування тривало два дні. У перший день в Музеї села, що подібний на наш Музей народної архітектури та побуту, був великий концерт за участю творчих колективів з різних повітів Румунії та областей України. З Чернівців, зокрема, була присутня заслужена артистка України Ірина Стиць. Розпочався концерт з виступу вокального ансамблю, всі учасники якого – українські діти-біженці, що зараз перебувають в Румунії. Поряд з навчанням у школі їх залучають і до таких творчих занять.

Після концерту відбулася низка урочистостей з нагоди відзначення Дня української мови та офіційне відкриття IV Міжнародної конференції «Українці Румунії – історія, сучасність та перспектива», робота якої продовжилася також наступного дня. На конференцію прибули науковці з різних областей України – Чернівецької, Закарпатської, Одеської, Київської.

Тематика виступів була досить широка і пов'язана з українством в Румунії, проблемами історії, сучасного міжетнічного існування в Румунії, потребами та задоволенням національно-культурних потреб етнічних українців, особливостями народних традицій та звичаїв. Окремим питанням для обговорення стала підтримка України в контексті збройної агресії Росії, допомога міжнародних та громадських організацій біженцям війни тощо.

Також досить цікавою була літературна складова.

Зокрема, велася мова не просто про українську літературу, а українську літературу в Румунії, тобто учасники конференції розглядали творчість письменників – як сучасних, так і тих, які раніше жили і працювали в Румунії. Безумовно, це велика спадщина не тільки для культури Румунії, а й для України, оскільки ці люди писали українською мовою.

Дуже сподобалася теплота, з якою проводилося це свято, – як з боку румунів, так і з боку українців. Такі заходи, особливо при тій відкритості, яка була цього разу, сприяють не тільки гармонізації міжетнічних відносин в Румунії, а й гармонізації відносин між Україною і Румунією як державами. Особливо це є важливим зараз, в умовах війни. Варто сказати, що майже в кожному виступі етнічних румунів та українців в Румунії лунали слова підтримки Україні і те, як вони безпосередньо долучаються до вирішення тих чи інших питань. Завдяки їх активній участі в Україну відправлено сотні тонн медикаментів і товарів першої необхідності, які згодом потрапили у прифронтові зони, на фронт до наших бійців, проведено велику роботу, щоб облаштувати біженців з України, допомогти із працевлаштуванням. Тут, в Румунії, створили умови, щоб діти могли вчитися насамперед українською мовою, а паралельно з цим на безкоштовній основі вивчали румунську, щоб спокійно інтегруватися, хай навіть тимчасово, у румунську спільноту.

І в цій позитивній енергетиці, яка зараз накопичилася, я бачу великий потенціал для подальших дружних відносин між нашими країнами. Ми маємо його використати, щоб зробити наші відносини ще більш дружними і братерськими та перетворити у конкретні проєкти – економічні, соціальні, інфраструктурні, культурні, освітні.

Зазначу, що всі заходи в рамках відзначення Дня української мови робилося за рахунок державних коштів Румунії, що, безумовно, є свідченням про уважне ставлення держави до цього питання.

НАТАЛІЯ НЕЧАЄВА-ЮРІЙЧУК,

к.і.н., доцент кафедри політології та державного управління ЧНУ імені Юрія Федьковича

У ПРОЄКТІ «НЕ САМ НА САМ» КОЖЕН ЗАХІД - УНІКАЛЬНИЙ

У серпні стартував новий проєкт «НЕ сам на сам: надання психосоціальної, інформаційної та культурно-освітньої підтримки дорослим та дітям, які постраждали від російської військової агресії». Про громадську діяльність загалом та про те, що вдалося зробити за цей період, розповіла керівниця проєкту Наталія Нечаєва-Юрійчук.

Розкажіть, будь ласка, про ідею проєкту. Яка його тривалість? Хто залучений до реалізації?

Сьогодні всі ми відчуваємо на собі руйнівний вплив війни. Напевно, немає жодної людини, яка б не постраждала від збройного нападу Росії на нашу державу – фізично, психічно, морально, не кажучи вже про матеріальне. Наш проєкт – це спроба надати допомогу всім тим, хто постраждав від війни, насамперед, внутрішньо переміщеним особам, тим, хто вимушений був залишити рідні домівки і кардинально змінити своє життя. Сама мета проєкту закладена у його назві – надання психосоціальної, інформаційної та культурно-освітньої підтримки дорослим і дітям, які постраждали від російської військової агресії. Тривалість проєкту – пів року. Географія проєкту – Чернівецька, Мамаївська та Хотинська ТГ. Даний проєкт реалізовується Благодійним Фондом «Суспільні ресурси та ініціативи» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Основним партнером проєкту є Чернівецька обласна універсальна бібліотека імені Михайла Івасюка. В ході реалізації ми налагоджуємо зв'язки з іншими організаціями і це надихає, адже таким чином відчуваємо, що наш проєкт – актуальний, розуміємо, що спільними зусиллями зможемо досягти кращих результатів.

За кожним напрямком діють окремі програми, чи заходи проводяться комплексно (а також чи розмежовуються заходи для дітей/дорослих)?

Серед основних напрямків проєкту – психосоціальна допомога, цикли інформаційно-навчальних та культурно-інтеграційних заходів, а також заходи для дітей та батьків з дітьми. У рамках психологічного напрямку наприкінці серпня – на початку вересня були проведені фокус-групи із з'ясування потреб ВПО. У жовтні-листопаді тривав психологічний марафон, учасниці якого змогли не просто ідентифікувати власні проблеми та потреби, а попрацювати над собою, своїми життєвими установками, подолати страх та спротив позитивним змінам. Також психологиня проєкту Оксана Михайленко, також ВПО, проводить індивідуальні та групові консультації з ВПО.

Культурно-просвітницький напрямок включає різноманітні заходи, спрямовані на досягнення й посилення, так би мовити, взаєморозуміння між вимушеними гостями нашого краю й місцевими жителями. Це і презентації книжок та фільмів, і зустрічі з відомими людьми нашого краю – поетами, прозаїками тощо, і спільні обговорення актуальних культурно-мистецьких тем, і різноманітні майстеркласи.

Щодо заходів для дітей та батьків з дітьми, то це – екскурсії, майстер-класи, творчі майстерні, ігри тощо. Насправді це напрямок надзвичайно популярний та актуальний. Попри всі виклики сьогодення діти потребують дитинства. І дитинство повинно бути забарвлене різними фарбами, а не лише чорною. І я надзвичайно пишаюся нашими дівчатами – тренерками І.Хліповською, М.Мазур, К.Філяк, які допомагають нашим діткам відчути радість дитинства.

Учасники проєкту: хто зголошувався, чи був відбір, склад учасників є сталим чи змінним? Як можна доєднатися до участі?

Учасником проєкту може стати кожен. Анонси заходів розміщуються на сторінці Відкритого університету для дорослих у фейсбуці (https://www.facebook.com/open.university.chernivtsi). Окрім того, інформація про заходи поширюється у різних спільнотах у телеграмі та інших месенджерах. Просто приходьте. І ми завжди раді нашій співпраці.

Які заходи вже відбулися?

По всіх зазначених напрямках заходи відбуваються на регулярній основі. Практично щотижня. Так, до прикладу, надзвичайно цікаво відбулися тренінги з фінансової грамотності в усіх трьох громадах, причому у Чернівецькій та Мамаївській ТГ своїм досвідом та знаннями поділилися фінансист, банкір Раїса Юрійчук, а у Хотинській громаді був запропонований ігровий формат «Абетки фінансів». Оволодіння мовною майстерністю викликало великий інтерес

інтерес з боку жителів громад. Журналістка, музеєзнавець Парасковія Нечаєва під час тренінгу «Шляхетно говорити – справді просто» допомогла учасникам розібратися з тим, як правильно вітатися й прощатися, дякувати, спілкуватися у критичних ситуаціях тощо. А Марина Горбатюк, поетеса, допомагала оволодівати навичками креативного письма.

Кожен наш захід – унікальний. Плануючи свої заходи, ми обговорюємо тематику між собою, а також із потенційними учасниками, з тими, хто, до прикладу, сьогодні прийшов на захід. І це допомагає нам рухатися вперед. В умовах тих швидких змін та викликів, у яких ми всі перебуваємо, планування й врахування зовнішніх обставин та умов – це єдино можливий шлях до досягнення спільної мети – перемоги. І кожна активність, кожна дія наших учасників – це є наш спільний шлях до перемоги.

Якщо зробити невеликі підсумки зробленого, що викликало найбільше зацікавлення в учасників? Чи потрібно вносити певні корективи у програму? Чи виникали нові ідеї у процесі впровадження проєкту?

За майже чотири місяці зроблено досить багато. У кожній громаді відбулися й продовжують відбуватися заходи з усіх запланованих напрямків. Звісно, під час реалізації нашого проєкту виникали й, переконана, продовжуватимуть виникати ідеї щодо тематики, форматів заходів. На жаль, не все вдається зреалізувати. Війна накладає свій відбиток на наше життя щомиті. Ми мусимо переформатовуватися й адаптовуватися до відсутності світла, тепла, транспорту. Однак попри всі негаразди, любов до рідного дому, яким є наша Україна, перемагає. І це найважливіше. Адже для мене особисто цей проєкт – втілення любові один до одного і до рідної землі.

Фото зі сторінки: https://www.facebook.com/open.university.chernivtsi/photos

УЧАСНИКИ ПРАЦЮЮТЬ НАД РЕАЛІЗАЦІЄЮ ВЛАСНИХ ПРОЄКТІВ - ПРЕЗЕНТУВАЛИ РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ «МАЙСТЕРНІ ГРОМАДСЬКОЇ АКТИВНОСТІ ДЛЯ ВПО»

Впродовж двох місяців в Українському Народному Домі в рамках проєкту «Створення антикризових хабів для ОГС» працювала «Майстерня громадської активності для внутрішньо переміщених осіб». Проєкт мав на меті допомогти релокованим громадським організаціям і просто активним громадянам надалі продовжувати свою діяльність та долучатися до життя місцевої громади.

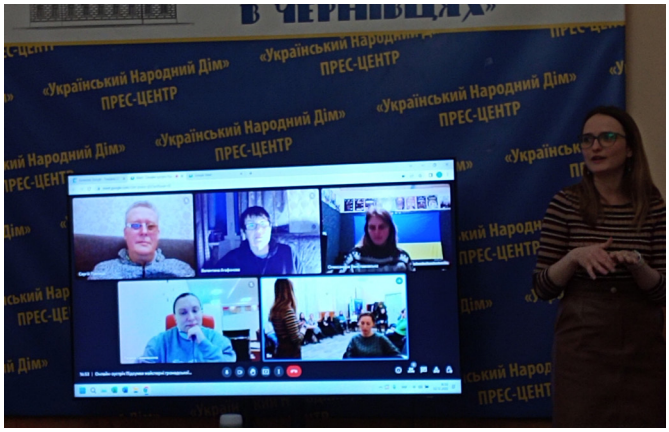
Учасників ознайомили з громадськими організаціями, які діють на теренах області, з проєктами, які реалізовуються на місцях, з можливостями, які є на сьогодні для представників ГО. В рамках проєкту було проведено низку організаційних та мотиваційних заходів, серед яких – тренінги із проєктного менеджменту, стратегічного планування, фінансової грамотності тощо. Учасники також шукали власні ідеї для втілення і працювали над планами їх реалізації. Окрім того, щотижня проводилися неформальні зустрічі, під час яких можна було ближче познайомитися, поспілкуватися, обмінятися досвідом і просто відпочити.

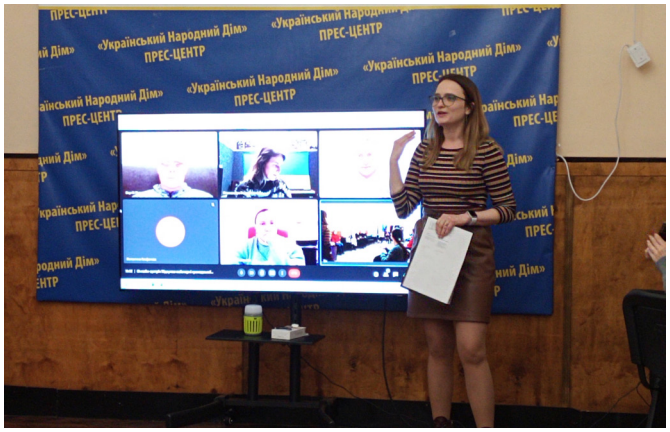
Про результати роботи «Майстерні громадської активності», а також загалом про підсумки проєкту «Створення антикризових хабів для ОГС», що впроваджувався ІСАР «Єднання» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), говорили у п'ятницю, 2 грудня, під час спільної зустрічі організаторів, учасників та донорів проєкту.

За словами Тетяни Мосін, координаторки проєкту, протягом двох місяців заходи відвідало понад 130 осіб, було напрацьовано 12 проєктних ідей, а два проєкти вже перебувають у процесі реалізації. Це, зокрема, надання психологічної допомоги для ВПО у місцях тимчасового проживання, а також створення релаксаційного простору для вчителів, які є внутрішньо переміщеними особами. Цікавими є ідеї зі створення соціальних підприємств, інтеграційних просторів тощо.

Успіхами у створенні антикризових хабів та їх діяльності поділилися також колеги з Хмельницького, Вінниці та Ужгорода. Створення такої мережі і обмін досвідом між учасниками відкриває перспективу для подальшої роботи і реалізації спільних проєктів у майбутньому. Це важливо, адже громадський сектор зараз є великою підтримкою для держави і ресурсом для залучення фінансів.

Володимир Шейгус, виконавчий директор ІСАР Єднання, зазначив, що організація сьогодні змінила формат роботи, аби мати змогу максимально оперативно реагувати

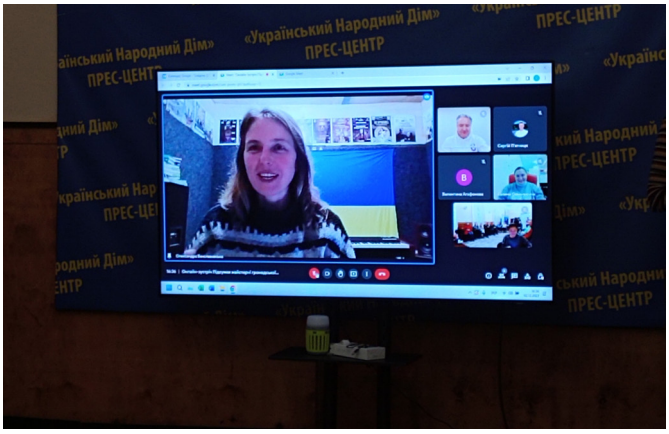

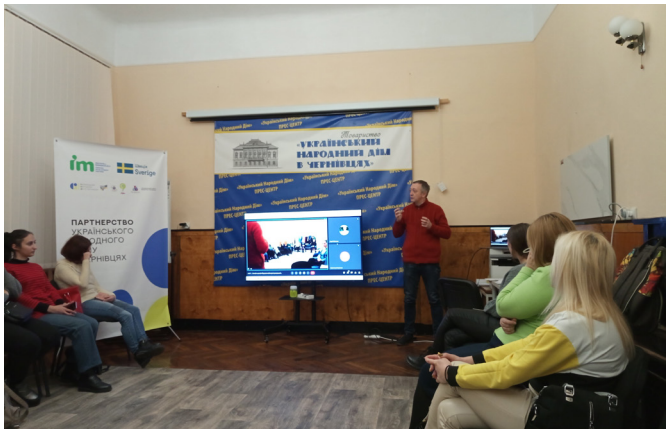

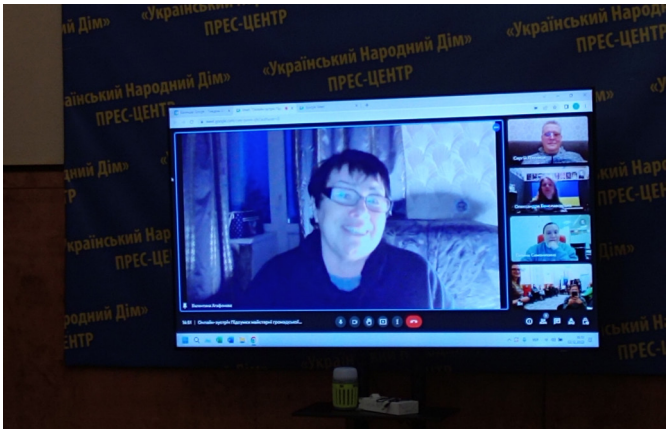
на нові потреби та виклики інститутів громадянського суспільства, і готова спрямовувати ресурси туди, де вони будуть найбільш ефективними. Зважаючи на те, що програми є дуже гнучкими і постійно змінюються, він закликав учасників знайомитися із цими можливостями, а також активно подавати свої ідеї та пропозиції, щоб спільно їх реалізовувати.

Незважаючи на те, що проєкт «Майстерня громадської активності ВПО» завершується, організатори підкреслюють, що робота із підтримки учасників триватиме і надалі. Так, зокрема, планується продовжити практику неформальних зустрічей та обміну досвідом, учасників будуть запрошувати на різні заходи, долучати до інших проєктів. Партнерські організації Українського Народного Дому готові надавати консультаційну та ресурсну підтримку своїм колегам, допомагати з інституційним розвитком.

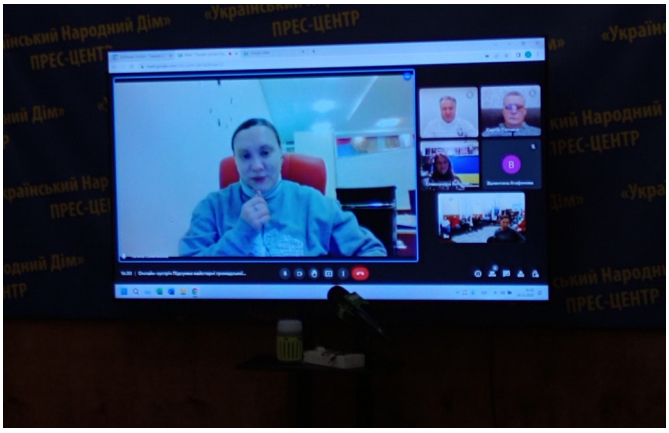

У ЧЕРНІВЦЯХ ЗНЯЛИ ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФІЛЬМ ПРО ТРАЯНА ПОПОВИЧА

«Виживуть тільки закохані. Траян Попович та інші» - фільм із такою назвою зняли чернівецькі журналісти та історики, щоб привернути увагу громадськості до видатної постаті мера Чернівців, який у часи Другої Світової війни врятував життя тисячам євреїв. Зйомки відбувалися в рамках культурно-освітнього проєкту Благодійного фонду «Суспільні ресурси та ініціативи». Про підсумки проєкту та про сам фільм говорили під час пресконференції, що відбулася 23 листопада у приміщенні Чернівецької обласної універсальної бібліотеки ім. М.Івасюка.

Авторами ідеї стали журналіст В'ячеслав Хабайло та літератор і журналіст Сергій Воронцов. Вони звернулися до фонду «Суспільні ресурси та ініціативи» і вже незабаром спільно з віцепрезидентом фонду, кандидатом історичних наук Сергієм Гакманом, розпочали роботу над реалізацією цього проєкту. Фінансову підтримку для зйомок надали Агенція міжнародного співробітництва для розвитку RoAid та Асоціація єврейських організацій та общин України.

Як зазначив В'ячеслав Хабайло, це вже його дванадцятий документальний фільм. У 2016 році було знято короткометражну стрічку про композитора Чипріана Порумбеску і вже тоді з'явилися думки про Траяна Поповича – справді видатну, але, на жаль, маловідому постать навіть у рідних Чернівцях. В основу сюжету лягла книга Сергія Воронцова та Драгоша Олару про Траяна Поповича «Сповідь. Біографія. Свідчення». Головні ролі у фільмі виконали чернівецькі актори Іван Данілін та Олексій Григорчук. Вони, за словами авторів проєкту, дуже професійно виконали своє завдання, незважаючи на низку складнощів, які виникали у процесі роботи.

Серед основних труднощів автори фільму називають дуже стислі терміни для виконання, які були визначені грантодавцями (фільм було знято за два місяці), невеликий бюджет, а також умови, спричинені воєнним часом. Попри це, вважають вони, команда досить успішно впоралася з усіма викликами, а фільм заслуговує на те, щоб бути представленим не лише українському, а й закордонному глядачеві та бути показаним на міжнародних кінофестивалях.

Учасникам пресконференції продемонстрували тизер фільму, а уже невдовзі відбудеться презентація документальної стрічки.

Керівник проєкту: Сергій Гакман.

Актори: Іван Данілін, Олексій Григорчук.

Оператори: В'ячеслав Хабайло, Віталій Яскевич.

Монтаж: Андрій Дубінецький.

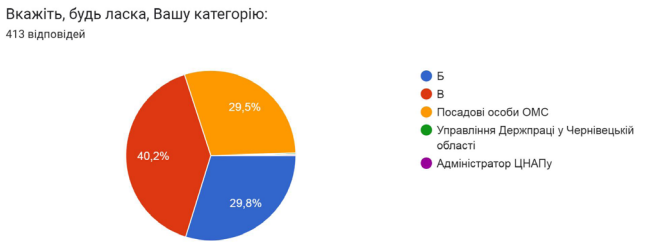
Літературний редактор: Олеся Андрійчук.

У фільмі взяли участь: архівіст, дослідник, співавтор книги про Траяна Поповича Драгош Олару; директор музею історії та культури євреїв Буковини Микола Кушнір; доктор філологічних наук, перекладач Петро Рихло: директор Чернівецького обласного краєзнавчого музею Ірина Яворська; дослідник біографії та організатор першого музею у Румунії Флорентін Лєхач.

Довідково: Траян Попович був випускником юридичного факультету Чернівецького університету, відомим у місті адвокатом. За збігом обставин став мером Чернівців у найбільш трагічний період історії міста (1941-1942 рр.). Він урятував життя тисячам чернівчан єврейського походження. В Ізраїлі 1969 року йому надали звання Праведника народів світу з формулюванням»на знак особливої вдячності за порятунок двадцяти тисяч чернівецьких євреїв від депортації у табори смерті в Трансністрії».

ІНФОРМАЦІЯЩОДО РЕЗУЛЬТАТІВ АНКЕТУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ПИТАНЬ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ В РЕЖИМІ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ЗА 2022 РІК

В період з 03 лютого по 12 грудня 2022 року Чернівецьким регіональним центром підвищення кваліфікації було проведено анкетування щодо рівня задоволення навчальним процесом та організацією підвищення кваліфікації. В анонімному опитуванні взяло участь 413 респондентів, серед яких державні службовці та посадові особи органів місцевого самоврядування, що проходили навчання в режимі онлайн. Графік 1.

Категорія “В” - 166 осіб; категорія “Б” - 123 особи; посадові особи ОМС - 124 особи.

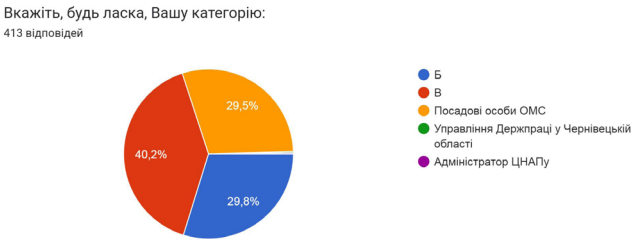
Слухачам було запропоновано дати відповіді на запитання та оцінити їх за п’ятибальною шкалою: де 5 – найвищий бал, а 1 – найнижчий бал. Узагальнені результати опитування (Графік 2., стовпці зліва направо) свідчать, що:

- переважна більшість слухачів 365 осіб (89%) оцінили роботу працівників Центру щодо організації навчального процесу на 5 балів, 34 особи (8%) – на 4 бали і лише 16 осіб (4%) на – 3 і нижче бали;
- 328 осіб (80%) оцінили актуальність отриманої під час навчання інформації та знань на 5 балів, 65 осіб (16)% – на 4 бали і лише 19 осіб (4%) на – 3 і нижче бали;
- значна частина опитаних службовців 390 (94%) вказали, що після освоєння навчальних програм рівень їхньої обізнаності за темами підвищення кваліфікації значно зріс (оцінка від 4 до 5 балів); 23 службовці (6%) оцінили рівень своєї обізнаності нижче трьох балів;
- щодо використання викладачами Центру сучасних педагогічних методів (презентації, навчальні дискусії), то більшість респондентів (325 осіб, 79%) оцінили його на “5” балів, 67 слухачів (16%) оцінили на “4”, 19 (5%) слухачів на “3” і нижче;
- обнадійливим є і той факт, що після підвищення кваліфікації службовці будуть застосовувати отримані знання у своїй практичній діяльності під час виконання функціональних обов’язків. Так, 292 осіб (71%) всіх опитаних слухачів оцінили рівень практичного використання отриманих знань на 5 балів, 97 осіб (23%) – на 4 бали, 23 особи (6%) – на 3 бали і нижче.

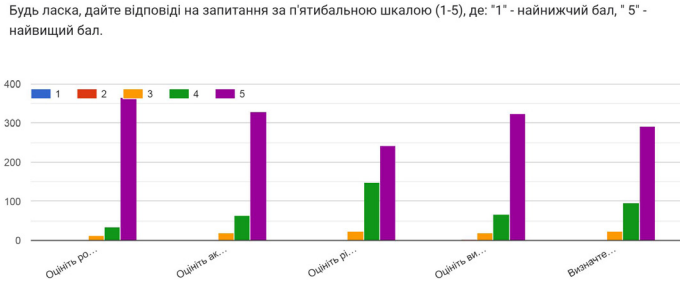
З метою вивчення навчальних потреб слухачам Центру було запропоновано питання щодо тем, за якими вони хотіли б пройти підвищення кваліфікації наступного разу. Відповіді службовців були об’єднані за основними тематичними напрямами та було здійснено рейтингування найнеобхідніших, на думку респондентів, тем. Таким чином

В період з 03 лютого по 12 грудня 2022 року Чернівецьким регіональним центром підвищення кваліфікації було проведено анкетування щодо рівня задоволення навчальним процесом та організацією підвищення кваліфікації. В анонімному опитуванні взяло участь 413 респондентів, серед яких державні службовці та посадові особи органів місцевого самоврядування, що проходили навчання в режимі онлайн. Графік 1.

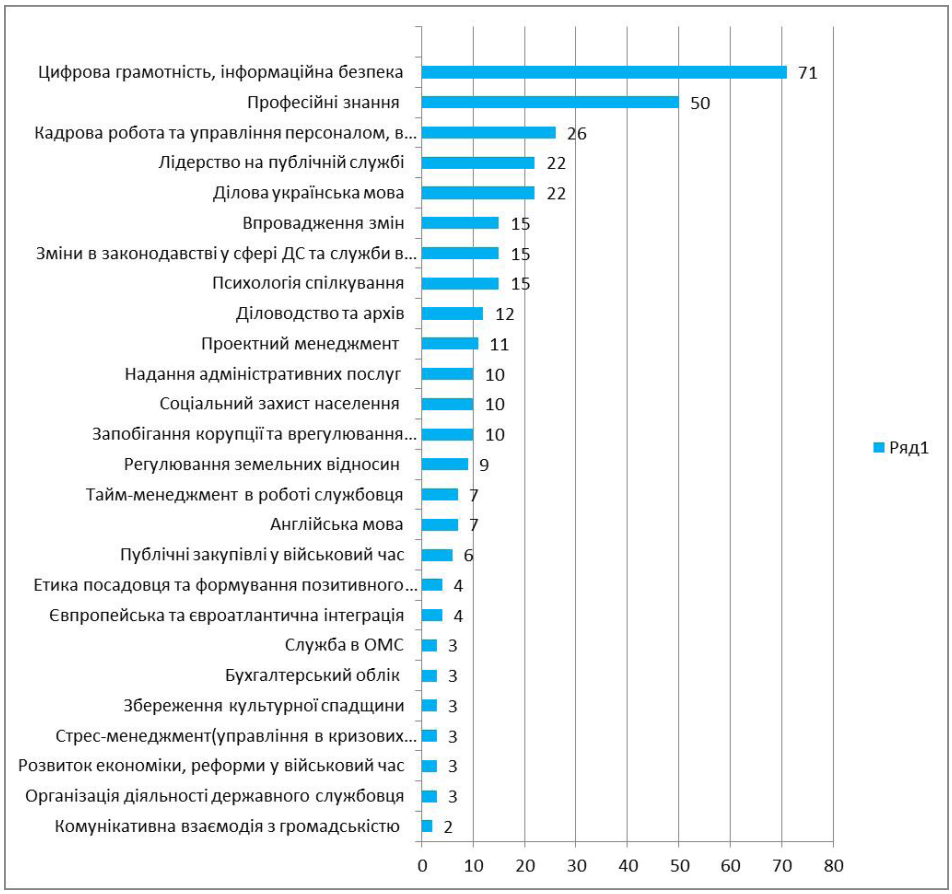
Категорія “В” - 166 осіб; категорія “Б” - 123 особи; посадові особи ОМС - 124 особи.

Слухачам було запропоновано дати відповіді на запитання та оцінити їх за п’ятибальною шкалою: де 5 – найвищий бал, а 1 – найнижчий бал. Узагальнені результати опитування (Графік 2., стовпці зліва направо) свідчать, що:

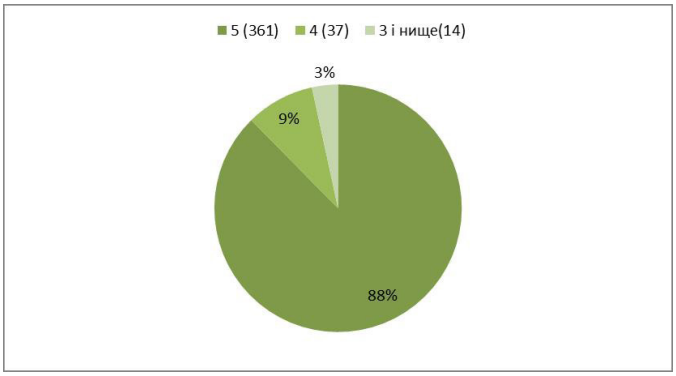

- переважна більшість слухачів 365 осіб (89%) оцінили роботу працівників Центру щодо організації навчального процесу на 5 балів, 34 особи (8%) – на 4 бали і лише 16 осіб (4%) на – 3 і нижче бали;
- 328 осіб (80%) оцінили актуальність отриманої під час навчання інформації та знань на 5 балів, 65 осіб (16)% – на 4 бали і лише 19 осіб (4%) на – 3 і нижче бали;
- значна частина опитаних службовців 390 (94%) вказали, що після освоєння навчальних програм рівень їхньої обізнаності за темами підвищення кваліфікації значно зріс (оцінка від 4 до 5 балів); 23 службовці (6%) оцінили рівень своєї обізнаності нижче трьох балів;
- щодо використання викладачами Центру сучасних педагогічних методів (презентації, навчальні дискусії), то більшість респондентів (325 осіб, 79%) оцінили його на “5” балів, 67 слухачів (16%) оцінили на “4”, 19 (5%) слухачів на “3” і нижче;
- обнадійливим є і той факт, що після підвищення кваліфікації службовці будуть застосовувати отримані знання у своїй практичній діяльності під час виконання функціональних обов’язків. Так, 292 осіб (71%) всіх опитаних слухачів оцінили рівень практичного використання отриманих знань на 5 балів, 97 осіб (23%) – на 4 бали, 23 особи (6%) – на 3 бали і нижче.

З метою вивчення навчальних потреб слухачам Центру було запропоновано питання щодо тем, за якими вони хотіли б пройти підвищення кваліфікації наступного разу. Відповіді службовців були об’єднані за основними тематичними напрямами та було здійснено рейтингування найнеобхідніших, на думку респондентів, тем. Таким чином слухачі визначили для себе пріоритетні напрямки (графік 3).

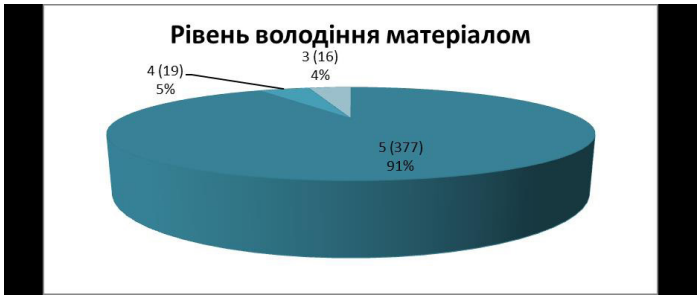

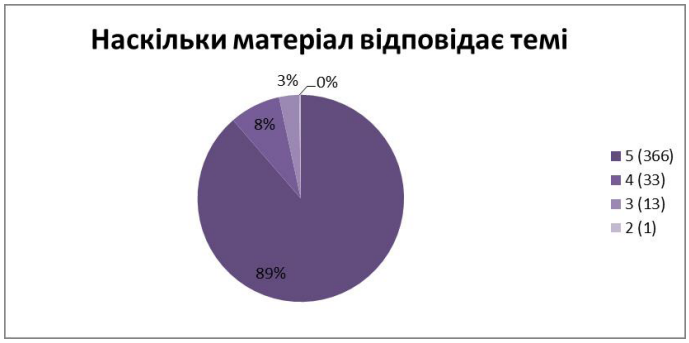
Окремим розділом моніторингу було питання оцінки професійних якостей викладачів, які проводили заняття в режимі онлайн. Загалом можна зазначити, що слухачі на досить високому рівні оцінили професійність викладацького складу Центру. Зокрема, оцінювання (за п'ятибальною шкалою) проводилось за такими критеріями як:

Наскільки відповідає поданий викладачем матеріал темі заняття;

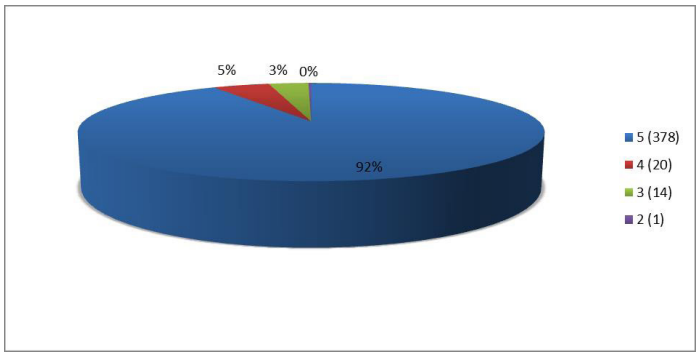
Рівень володіння навчальним матеріалом;

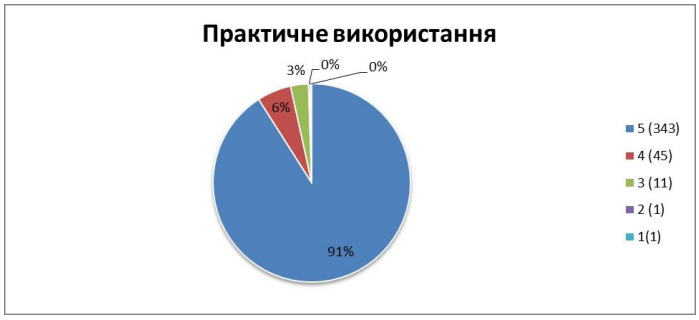

Наскільки навчальний матеріал був логічно і доступно поданий;

Наскільки викладач тактовно, коректно та поважно ставився до слухачів;

Використання викладачем сучасних та цікавих методів викладання.

За результатами анкетування переважна більшість опитаних службовців оцінила професійні якості викладачів на «відмінно». Серед викладачів, які найбільш активно працювали в режимі онлайн, були: Ротар Н.Ю. – професор кафедри політології та державного управління ЧНУ ім. Ю.Федьковича; Ярмистий М. В. – директор Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації; Чичун В.А. – заступник декана факультету менеджменту, туризму та ресторанного господарства КНТЕУ, доцент; Грищенко А.В. – заступник директора Чернівецького центру підвищення кваліфікації; Факас І.Б. – доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Чернівецького юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія; Нечаєва-Юрійчук Н. В. – кандидат історичних наук, доцент кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Головіна-Костильова А.В. – практичний психолог.

Запровадження навчальних програм підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування дистанційно в режимі онлайн сприймається слухачами неоднозначно. Вказуються як негативні, так і позитивні сторони цієї форми навчального процесу.

Основні проблеми, з якими стикалися слухачі, це неналежний рівень інтернет-зв'язку як у слухачів, так і в лектора (20,3% опитаних), відсутність зворотного зв'язку з викладачем (2.7%) та загалом інші проблеми (необхідність поєднувати навчання з роботою, відсутність камери, світла, повітряна тривога) - (сумарно 2,8%).

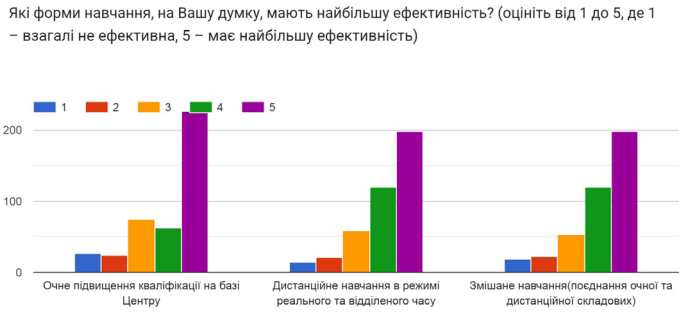
Разом з тим 55,7% службовців підтримують

думку, що підвищення кваліфікації в режимі онлайн доцільно поєднувати з різними формами навчання і, в першу чергу, з очним; 27,6% опитаних вважають онлайн-навчання найкращим варіантом; 12,3% підтримують онлайн-навчання тільки в умовах карантину (діаграма 4).

Щодо ефективності форм навчання відповіді слухачів були наступними (від 1 до 5, де 1 – взагалі не ефективна, 5 – має найбільшу ефективність):

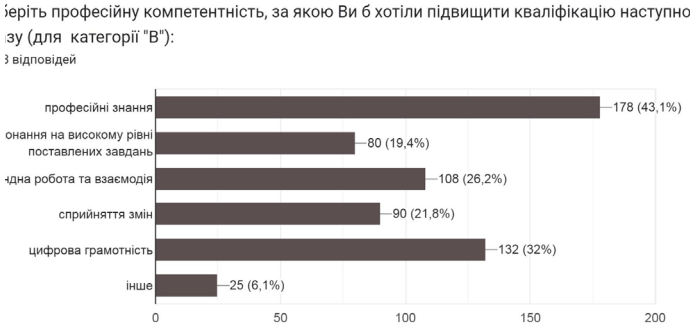

“5” - 226 “4” - 62 “3” - 75 “2” - 24 “1” - 26	“5” - 199 “4” - 120 “3” - 59 “2” - 21 “1” - 14	“5” - 198 “4” - 120 “3” - 53 “2” - 23 “1” - 19

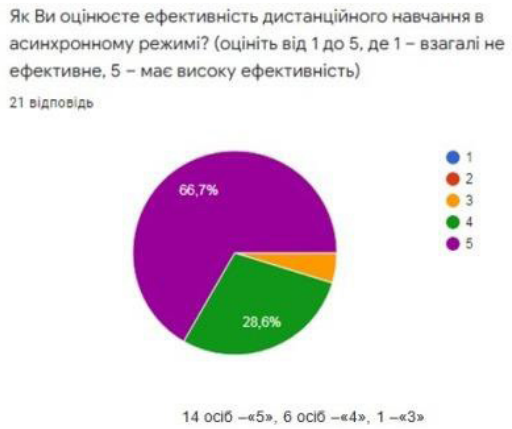
Слухачам було запропоновано вибрати професійну компетентність, за якою вони б хотіли підвищити кваліфікацію наступного разу (для категорії «Б»):

Аналогічне запитання було запропоновано для державних службовців категорії «В»:

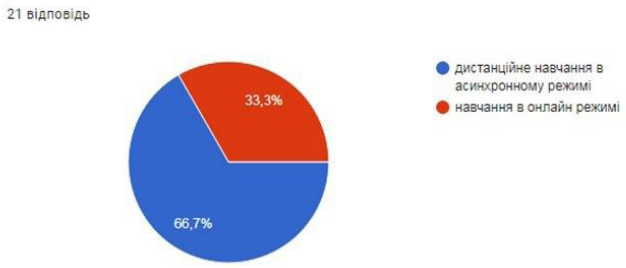

Під час дії воєнного стану державні службовці, як й інші громадяни, зазнали певних змін в умовах життя та в своїй професійній діяльності. Навіть у складних умовах державні службовці продовжують здійснюють свої професійні обов’язки та забезпечувати стабільне функціонування органів влади. В такій ситуації Центр намагається адаптувати свою діяльність до нових умов та забезпечити потребу у підвищенні кваліфікації, за нових обставин, що вимагають оновлення знань, умінь та навичок, постійного вдосконалення та навчання державних службовців області. Саме тому, з червня 2022 року Центром було впроваджену нову форму підвищення кваліфікації - дистанційне навчання в асинхронному режимі. Більшість респондентів оцінили її як високоефективну.

14 осіб –«5», 6 осіб –«4», 1 –«3»

Порівнюючи ефективність дистанційного навчання в онлайн режимі з асинхронним режимом, учасники опитування віддали перевагу на користь останнього. 66,7% респондентів вважають, що дистанційне навчання в асинхронному режимі зручніше.

Слухачі мали можливість висловити свої пропозиції щодо покращення якості викладання в Центрі. Серед основних пропозицій можна виділити наступні:

- Проводити навчання також і в офлайн режимі.
- Поєднувати теоретичний матеріал із практичним.
- Використовувати мультимедійні пристрої та більше презентаційних матеріалів.
- Більше взаємодії між викладачем та слухачами. Влаштовувати дискусії, практичні заняття, перегляд відео.
- Скорочувати тривалість заняття за рахунок подачі матеріалу більш стисло.
- Детально зупинятися на висвітленні питань, які входять до тестів.
- Залишати час на питання і відповіді.
- Надсилати навчальний матеріал після завершення семінарів.
- Використовувати більше сучасних та цікавих методів викладання.
- Розширення тем та залучення викладачів-практиків.

Шановні колеги!

Завершується рік, який був дуже складним для нас усіх. Рік викликів, рік болю, рік втрат. Але разом з тим він показав нашу силу, незламність і єдність, показав, що ми можемо долати перешкоди і працювати, незважаючи на обставини. Він став роком народження абсолютно нових людей з новою свідомістю. І навіть якщо це свято нам доведеться зустрічати під звуки сирен і при світлі свічок – ми будемо продовжувати свою роботу далі. Із впевненістю, що темрява буде переможена.

Сьогодні побажання для всіх одне: щоб наступний рік приніс нам Перемогу, щоб повернулися живими наші Захисники. Мужності нам усім, сили, терпіння, віри і любові!

Все буде Україна!

